

Aranykor
 Adotts in num.
 No. 224718/929.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str.
 Baron L. Pop
 10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havi 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
 Havi 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetési
 díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja.
 Cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Aranykor
 Adotts in num.
 No. 224718/929.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str.
 Baron L. Pop
 10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havi 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
 Havi 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetési
 díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja.
 Cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Bérmunkások
 levélszámát nem
 fogadjuk el.
 — Kéziratok
 megőrzését és visszakiadását
 vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Maros
 Ernő. Felelős szerkesztő: János
 Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hás-
 zegi Ernő, Strada Cobălcescu 23

Szombat, 1936. február 29.

569. ÉV. ADAR 6 | XIX. ÉVF. 50 SZÁM

...sarkára mutat)
 ...örközegek.
 Több embert, akik
 tárgyalóterembe, a
 ak. Nem lehet azt
 gyalás nyilvános és
 tiszteletben tart.
 emlékiratot terjeszt
 intellektuel név-
 vállanak a vádlot-
 tését kéri.
 ság a román állam
 szemben.
 k.
 ak szót Pauker vád-
 i, hogy a vádlottak
 nynek tekintik és a
 akarja magát a
 gy mindezt megfelel a
 ben nincs helye és
 kékre volt szükség.
 ik revolverüket hasz-
 színeket rendelt el,
 ását kéri, melyik ügy-
 vádlottakat védni?
 t, hogy ő saját maga
 Az ügyvédek azonban
 vádlottakat akarják
 után berekesztették.

A miniszter ut tévedett

A napokban a képviselőház elé törvényjavaslatot terjesztett be Pop Valer igazságügyminiszter. A törvény a nevek elrománosítása ellen irányul és tiltja a nem román származásúaknak azt, hogy román neveket vehessenek fel. A törvény első sorban azokra a román zsidókra gondol, akik még ma is tömegesen románosítják a nevüket. A szélsőséges sajtó már hosszú évek óta követeli ezt és a Porunca Vremii és hasonló szellemű lapok mindig naponta közzélték azoknak a zsidóknak a névsorát, akik nevüket megrománosították.

Pop Valer most helyt adott ennek a követelésnek. De tévedett, ha azt gondolta, hogy ezzel a törvénnyel ártani tud az ország zsidóságának. Az ország zsidósága tudomásul veszi, hogy Pop Valer meg akarja fosztani egy szabadságjától, de nem érzi magát megromosítottán.

Az összeszidóságot, bár a szándék meg volt hozzá, népi mivoltában nem érte sérciem. Az a zsidó tömeg, mely a román nép körében él és itt nehéz állampolgári kötelezettségeikkel, de nagyon kevés állampolgári joggal él a legnehezebb kisebbségi sorsot, soha nem kívánt másnak látszani, mint ami és mindig megmaradt népi keretei között. Ha szörvényes esetekben történtek is románosodási kísérletek, ha a regábeli asszimilációra hajlamos zsidók között megnyitkozott egyszerűen az a törekvés, hogy a zsidó neveket románra cserélték fel, ez csupán a társadalmi érvényesülés útját ilyen téves utakon kereső egyének kísérlete volt. A névromanosítás nem más, mint fölösleges és a zsidó nép által mindig ellített asszimilációs kísérlet, amely sohasem használt a zsidóságnak.

A kisebbségi nevek elromanosítása azonban normális körülmények között kormányprogram szokott lenni. Sőt. Jobboldali kormányprogram, mely a többségi népi abszorbeáló képességét és erősödési folyamatát biztosítja. Normális körülmények között tehát kisebbségeknek programuk éppen a névromanosítás elősegítését lehet tekinteni. Még emlékezzünk a kisebbségi, főleg a magyarpárti sajtónak arra a harcára, amelyet a névromanosító tendenciák ellen folytatott. Pop Valer dr, a szélsőséges sajtó anti-asszimilációs magatartását jogosnak fogta fel és törvénnyel vágott elébe a további névromanosításnak. Nem hinnék, hogy akarna kisebbségi fórum, mely ez ellen tiltakozna. Mint ahogyan a zsidóságnak nem érdeke, hogy a Herskovskók Herescukká váljanak, úgy nem érdeke a magyarságnak, hogy Dénesekből Dionisiukak és Kovácsokból Faurokakat faragjanak.

A mi zsidó szempontunk hangsúlyozása mellett érvényesülnie kell az erkölcsi és önérzeti szempontnak is, amely ellen annyi viszályt követett már el éppen a zsidó fronton. Minden embernek eleme joga, hogy azzal a névvel érvényesüljön, amellyel született. Név és név között éppen úgy nincs különbség, mint nép és nép, vagy ember és ember között. A Chaimsohn Salamon név éppen olyan szép, mint akár a Kenderessy Kázmér, vagy a Stefanescu Gheorghe. Kérdés, hogy milyen zűlést hallják. Szomorú volna, ha éppen a zsidóság fülének volna kellemetlen zengésű a Chaimsohn. Chaimsohn a miénk, nem kívánjuk elhagyni. Ha akadnak ilyenek, az erkölcsi felfogásuk silányságára vall. Nincs is szükség rá, hogy elhagyják ezeket a neveket. Érvényesülni is lehet velük, ha valakinek tehetsége van hozzá, mint ahogyan Krausz Simon, Weisz Manfréd, Weisz Fülöp, Ausnitti, Kaufmann Oszkár és dr. Rosenfhal, a román királyi család jogtanácsosa is érvényesült.

Elhíhetjük nekünk a miniszter ur, hogy mi is szeretjük a tiszta vizet a pohárba. Mi is azt akarjuk, hogy a román legyen román és a zsidó legyen zsidó. Egyáltalában nem célnak, hogy minikrik nehezítsék meg a két nép közötti együttélést.

A miniszter ur tévedett. Mi nem román neveket akarunk, hanem ellenkezőleg: egyenlő jogokat követelünk Chaimsohnak Stefanescu mellett az élet minden vonalán. Ezen az uton nem bántott minket miniszter ur. A rendelet előtt tévesztett. Akár vissza is vonhatja az egészet.

A japán lázadók megtagadták az elfoglalt középületek kiürítését

Araki tábornok katonai diktatúrát léptetett életbe

Egész éjjel tanácskoztak a kormány tagjai és a katonai hatóságok fejei. A hadsereg tartja megszállva a miniszteri negyedet

A tengerészosztágok készen állanak fegyveres beavatkozásra a lázadók ellen

London, február 28. A legutóbbi hírek szerint a japán fasiszta tiszték lázadását formailag leverték ugyan, de azért a kormány százszázalékos győzelméről még sem lehet beszélni, mert a lázadók nem adták át fegyvereiket és befolyásuk sem szűnt meg a politikai élet újabb — jobboldali — fasiszta irányban való alakulására.

A hadsereg hangulata a jelek szerint nem itéli el a fiatal tiszték véres puccsát, különben lehetetlen volna elképzelni, hogy a kormány ne lépett volna fel szigorú megtorlással ellenük.

Eppen ezért félt, hogy bár a legális japán kormány különlegesen ura a helyzetnek, a valóságban kénytelen lesz engedni a szárazföldi hadsereg imperialista követeléseinek, ami a távolkeleti helyzet teljes felborulásával fenyeget.

A japán eseményekről szóló újabb tudósításaink a következők:

A hangulat még mindig nyugtalan

London, február 28. (Rador.) A Reuter-ügynökség tokiói jelentése szerint az éjszaka folyamán vállalt megegyezés ellenére a felkelők ma reggel 8 óráig nem adták meg magukat és nem ürítették ki az általuk megszállva tartott középületeket. A miniszteri negyedet a hadsereg tartja megszállva.

A lázadók nem adják meg magukat

Tokió, február 28. (Rador.) Ma délután, azon időpont után, amikor a lázadóknek jószántukból meg kellett volna adniok magukat, nyolc herceg, köztük a császár két fivére, tanácskozássra ültek össze.

A kormány tagjai és a katonai hatóságok fejei éjjel 4 óráig tárgyaltak a helyzetről. Ma délelőtt 10 óráig újabb minisztertanács ült össze, amelyen déli 12 órában állapították meg a lázadók számára az utolsó terminust.

Egyidejűleg Osumi tengernagy, haditengerészeti miniszter érkekezletre hívta össze a flottaegységek főnökeit. A tokiói öbölbe érkezett első számú flottaosztály legénysége bármely pillanatban készen áll a beavatkozásra.

Déli 12-30 óráig, tehát fél órával a zendülőknek adott utolsó terminus letelte után, minden nyugodt a városban és semmi sem enged arra következtetni, hogy a lázadók eleget akarnának tenni az ultimátumnak.

A Reuter-ügynökség szenzációs újabb jelentése szerint a zendülők végleg megtagadták az engedelmességet és kijelentették, hogy nem hajlandók kivonulni az elfoglalt középületekből.

Sanghaji jelentés szerint Araki tábornok, a zendülők magatartása miatt katonai diktatúrát léptetett életbe.

Araki tábornok 1931—34 között hadügyminiszter volt.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a japán hatóságok letartóztatták Gerald Samson angol újságírókat, mert abban a

szállva. Az egész városnegyedben a forgalom háborús zóna jellegét mutatja.

Sanghaji jelentés szerint reggel 10 órakor (japán idő szerint) Japán fővárosában a helyzet változatlan. Attól félnék, hogy az éjszaka folyamán a békés elintézés reménye csökkent.

Egy másik tokiói jelentés szerint a lázadók ma reggel visszatértek kaszárnyáikba, a hangulat még nem teljesen nyugodt. A főváros utcáin erős őrjáratok kórnálnak. A vidékről számos katonai osztag érkezett. A tokiói öbölbe ma megérkezett az Isz hajóraj, amely nagyszámú tengerészeti szállított partra.

Még nem tudják, milyen feltételekkel tértek vissza a felkelők a kaszárnyákba. Bizonyos azonban, hogy egyelőre nem fegyverezték le őket. Tengerészkörök fel vannak háborodva, hogy milyen enyhén kezelték őket, noha több admiralist is megölték. A lázadás összeomlott ugyan, mégis úgy látszik, hogy a szélsőséges katonai befolyás fog ezután érvényesülni a kormány kebelében. A fiatal tiszték kivánságára, valószínűleg egy jobboldali politikust fognak kinevezni a kormány elnökévé. A lapokat szigorúan cenzurazzák. Tokióban eltiltották a fegyverek árusítását.

szállodában, amelyben meg volt szállva, hangulatot igyekezett kelteni a hadiállapot kihirdetése ellen.

Sanghaji kínai körök meg vannak győződve róla, hogy a tokiói eseményeknek rendkívül súlyos következményei lesznek Kína északj részében. Angol politikai körök egyébként szintén ilyen véleményen vannak.

San-Franciskó, február 28. (Rador.) A Tokióval való telefonösszeköttetés, amit tegnap helyreállítottak, ma éjjel újból megszakadt.

A késő délutáni órákban Tokióból érkezett jelentés szerint a zendülők még mindig nem távoztak el a középületekből, dacára ígéreteiknek. Habár a katonai diktatúrát még nem proklamálták, azt máris alkalmazzák.

Törvényjavaslatot terjesztettek be a francia kamarába a katonai szolgálati idő leszállítására

Párizs, február 28. (Rador.) A kamarába parlamenti kezdeményezésből törvényjavaslatot terjesztettek be a katonai szolgálatnak 1 évre való újbóli leszállítása érdekében. A javaslat szerzői szerint az 1 éves szolgálati idő logikus következménye annak a katonai támogatásnak, amit a francia-szovjet paktum esetleg nyújtana Franciaországnak.

VILÁG TUREM

A kétszázéves Watt

Angliában, a Westminster apátság területén évszázadok óta kegyelettel őrzik azoknak a nagy embereknek földi maradványait, akik hazájuk és az egész világ kultúrájához és érdekében halhatatlant alkottak. Egy sírfelirat azonban messze kiválik a többi közül:

..... a király,
 a miniszterek, a nemesség
 és Anglia polgársága
 emelte ezt az emléket
 James Watt'nak,
 az emberiség jövőjének

Ezt a klasszikus fogalmazású sírfeliratot az a James Watt érdemelte ki honfitársaitól, aki a gőzgépet felfalálta és ezzel nemcsak a géptechika fejlődésének új jelöltje ki, hanem a gyáriparnak és a közszertü termelésnek olyan lendületet adott, hogy e két tényező egyetemes kultúránk kialakulására is döntő befolyást gyakorolt.

James Watt születésének kétszázéves centenáriuma alkalmával a szigetország minden jelentősebb városában sorozatos ünnepeket rendeznek.

Ha a mai modern energiát-melő gépeket és a korszerű erőtviteli berendezéseket szemléljük, szinte hihetetlennek látszik, hogy alig kétszáz évvel ezelőtt, amikor a szellemi élet területén már nagyot és halhatatlant alkotak, technikai berendezéseinek rendkívül kezdetlegesek voltak. A 18. század végéig csak a szél és a víz erejét tudták energiatermelés céljaira felhasználni s mivel az erőtviteli berendezéseket nem ismerték, ott, ahol vízierő nem áll rendelkezésre, állatok szolgáltatták a szükséges hajtóerőt. A századforduló azonban mélyreható változásokat hozott. Megállapították, hogy a szén melegeit energiát-melőre lehet felhasználni, s az így nyerhető munkát a gyáripari termelés szolgálatába lehet állítani. Ebben a fejlődésre képes állásos korszakban alkotja meg James Watt gőzgépet, mely nemcsak technikai fejlődésünknek lett alapja, hanem e társadalom révén alakul ki a modern gyáripari termelés és közlekedés is. Természe esen e tényezők a gazdasági élet rendjét is megváltoztatták.

A gőzgép felfedezéséhez Torricelli közismert kísérlete révén jutottak el a fedezőkh. Amikor kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a légnyomás jelentős erőt képvisel, felmerült az a gondolat, ha légritka teret mesterségesen uton sikerül előállítani, úgy kiváló és nagy erő kifejtésre alkalmas erőtgerpet lehet nyerni. Az első idevonatkozó uttörő kísérletet Huyghens és segédje, Papin végezte. Hengerben mozgó dugattyut készítettek és a henger alsó felében löporot gyújtottak meg. A robbanás ereje felnyomta a dugattyut s a hengerben légritka tér keletkezett, mire a külső légnyomás a dugattyut eredeti helyzetébe visszanyomta. Néhány évvel később Papin a hengerben mozgó dugattyut alá kisméretű kazánt épít s a keletkező gőzmennyiséget a hengerbe vezeti. A gőz nyomása a dugattyut felemelte, ekkor a gőz beömlését elzárták s a lehűlő és a lecsapódó gőz olyan légritka teret étesített a hengerben, hogy a külső levegőnyomás a dugattyutestet visszanyomta. Savery és Newcomen építenek néhány év múlva gőzgépeket, melyek igen rossz hatásokkal működő kezdetleges típusok voltak s emellett kezeléslük igen veszélyes volt, de munkavégzésre, különösen bányaszivattyúk hajtására alkalmasaknak bizonyultak.

A 18. század végén James Watt a glasgowi egyetem mechanikusa olyan gőzgépet épít, amely fordulópontot jelent a technika történetében. Watt gőzgépe nemcsak kiváló hatásokkal működött, de minden vonatkozásban kielégítette az ipar akkori szükségletét. Amikor bemutatja erőtgerpet a szakköröknek, az olyan elismerést vált ki, hogy a szigetország területén számtalan ipartelep, különösen malmok, szövőgyárak, hengerművek, fűrésztelepek s b. épülnek, mivel megfelelő és olcsó hajtóerő áll a gőzgép révén a gazdasági élet rendelkezésére. Watt gőzgépe, illetve az olcsó és megfelelő mennyiségű energia tette lehetővé, hogy az ipar fejlődése és a termelés jelentős emelkedése megalapozta Anglia világgazdasági helyzetét és azt, hogy a világ első ipari állama legyen.

James Watt kétszáz éve, 1736 január 19-én

született Greeneckben, egy szegény skót halászfaluban. Atyja hajóépítő ács volt, aki csekély keresetéből öt gyermekét tartotta el. Tanulmányait otthon a falusi iskolamesternél végezte s néhány középiskolai osztályt Glasgowban. Magasabb tanulmányokhoz szükséges anyagi viszonyai miatt sohasem juthatott. Kitanulta a mechanikusmesterséget és magánzorgalomból folytatott matematikai és műszaki tanulmányokat. A glasgowi egyetem egyik tanára felismerte kiváló képességeit és állást szerzett neki az egyetem műhelyében. Itt az egyetemen látta meg először az akkor ismeretlen gőzgépek modeljeit s annyira hibásnak tartotta a gépek elrendezését, hogy leutazott a gépek működési színhelyére s a helyszínen tanulmányozta azok üzemét.

Tanulmányutjairól való hazatérése után fáradhatatlanul dolgozott a korszerű gőzgép megvalósításán, amit a legteljesebb mértékben sikerült is megalkotnia. Elsősorban olyan gőzgépet szerkesztett, melyel nemcsak a primitív szivattyúzást lehetett elvégezni, hanem az ipar és a közlekedés céljaira is meg-

felelő hajtóerőt adott. Gőzgépének előnyei a gazdaságosság mellett a következők voltak: A gőzhengert, ahol a dugattyú mozog és hasznos munkát végez, állandóan melegen tartotta, megvárosította a kettős működést, úgyhogy a dugattyú alá és fölé is gőz bocsát s egy külön berendezéssel, az úgynevezett kondenzáló edénnyel létesíti a működéshez szükséges légritka teret. Legszélesebb konstrukciós fogása pedig az, hogy a hajtórúd, keresztfej és a lendítőkerék segélyével a gőzgép munkáját növegni vagy csökkenteni tudja.

James Watt a gőzgép felfedezésével, illetve tökéletesítésével nemcsak a technikai és a fizikai kutatás örök problémáját, a szénben levő energiamentiség felszabadítását tette lehetővé és nemcsak a modern gyáripárt termelés és a közlekedés vaósult meg, de felfedezése ugyanolyan mértékben elősegítette kulturális előrehaladásunkat, mint a szellemi vagy a művészi alkotások.

1936 augusztusában ül össze a zsidó világkongresszus

Palesztina és Amerika kivételével minden országban általános és demokratikus delegátus-választásokat irnak ki a kongresszusra. Louis Lipsky és támadása Sir Herbert Samuel akciója ellen a zsidó világkongresszus párizsi végrehajtóbizottsági ülésén

Párizs, február 28. A napokban ült össze Párizsban a zsidó világkongresszus végrehajtóbizottságának plenáris konferenciája, amelyen számos delegátus vett részt Amerikából, Angliából, Lengyelországból, Franciaországból, Csehszlovákiából, Görögországból, s. b. Többek között Schalom Asch és Georg Bernhard professzor, a Vossische Zeitung volt főszerkesztője is jelen volt.

Dr. Nahum Goldman, a végrehajtóbizottság elnöke nagyszabású expozé tartott a zsidóság politikai és gazdasági helyzetéről a különböző országokban. Behatóan foglalkozott a németországi, lengyelországi, romániai zsidóság helyzetével, majd utalt azokra a tárgyalásokra, amelyeket szovjetországi illetékes körökkel folytattak az orosz zsidóság regenerálódása kérdésében.

Dr. Kobovitzky a zsidó világkongresszus előkészítő munkálatairól számolt be és a kongresszus napirendjére vonatkozólag az exkluzív nevében a következő javaslatot terjesztette elő: 1. A zsidóság képviselőinek megteremtése. 2. Harc a politikai és gazdasági egyenjogúsításáért. 3. A német zsidókérdés. 4. Harc az antiszemitizmus ellen mindenütt. 5. A zsidóság gazdasági újjáépítése. 6. A filantropikus zsidó intézmények demokratizálása. 7. A kivándorlási kérdés tárgyalása. 8. Pénzügyi alap teremtése minden zsidó segély- és építési célra. 9. Palesztina szerepe a zsidóság általános felépítésében. Ezután Schalom Asch tartott nagyhatású beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy a zsidók nem érdemelnek jogokat, ha nem harcolnak érte.

Dr. Rosmarin (Varsó) és dr. Schechtmann, az ujonista szervezet (revizionisták) képviselője demokratikus választásokat követelték a kongresszusra minden országban. Schechtmann kijelentette, hogy ha nem lesz mindegyik demokratikus választás, a revizionisták nem vesznek részt a kongresszuson.

Louis Lipsky, az amerikai zsidó kongresszus nevében kijelenti, hogy Amerikában keresztülvihetetlen a demokratikus választás, de az amerikai delegáción belül is az Egyesült Államok zsidóságát fogja képviselni.

Az amerikai zsidóságnak nincs szüksége lockérra a demokráciából.

Schalom Asch is odanyilatkozott, hogy a demokratikus választások csak a differenciákat hangsúlyozzák ki a zsidóságon belül.

Végül úgy határoztak, hogy Amerika és Palesztina kivételével

mindenütt általános és demokratikus választásokat irnak ki a kongresszusra.

A palesztinai delegátusokat a Vaad Leumi fogja kinevezni, mely az egész Jisuvot képviseli.

A zsidó világkongresszus időpontját 1936 augusztusára tűzték ki. A választási kampány beindítása márciusban veszi kezdetét.

Louis Lipsky (Newyork) és M. H. Davis (London) élesen kritizálták sir Herbert Samuel amerikai akcióját a német-zsidó mentőakció érdekében, amely szerintük oktatás példája a szervezetlen kezdeményezésnek.

Kibékölték a szászok a liberális párttal Mediason

Szász alpolgármestert választottak az eddigi román helyébe

Medias, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Jelentős és az egész román belpolitikára kiható esemény történt tegnap Mediason, ahol majdnem két évi ellenségeskedés után kibékölték a szászok a kormánypárttal, illetőleg az ottani városi tanáccsal.

Mint ismeretes a liberális párti rezsim kezdete alkalmával, a főbb szász városokban, Sibiuiban, Mediason és Brasovban leváltották a szász polgármestereket. Mediason nem nyugodott bele a szászok ebbe az intézkedésbe, és amikor a városi választásokra került a sor, amely alkalommal a magyar párttal kötött néhány tanácsosi mandátum ellenében paktumot a liberális párt, nem fogadta el a számára felajánlott alpolgármesterséget és több tanácsosi mandátumot.

Uyenformán majdnem két évig működött a városi tanács Crucean Vasile román és Nagy Sándor magyar alpolgármesterek vezetése mellett.

Most fordulat történt ebben az ügyben, amelyet a városi tanács legutóbbi ülése pecsételt meg. Hosszu idő után a szászok ismét hajlandó volt elfogadni a felaján-

lott alpolgármesterséget és amikor az előző tárgyalások értelmében Vasile Cruceanu román alpolgármester a béke érdekében nem gesztussal lemondott eddigi viselt állásáról, akkor Binder Wilhelm szenátor, a szászok képviselője jelentette be, hogy a lemondást hálásan köszöni és a lemondott alpolgármester helyébe Fabini József mérnököt jelöli, akinek megválasztását egyhangulag határozta el a mediaszi városi tanács.

Binder szenátor azonban hangsúlyozta felszólalásában, hogy a szászok ennek ellenére sem hajlandó azon szerzett jogáról lemondani, hogy a polgármesteri székben szász üljön. A felszólalás ellen viszont Miuta Nicolae tanfelügyelő tiltakozott a románság nevében, hangsúlyozván, hogy a románság álláspontja viszont az, hogy Medias városában csak román nemzetiségű polgármester lehet.

Cociolan Aslau polgármester zárta be a fontos várositanács ülést, amely jelenlétében fogva talán végre megteremt a harmoniát a mediaszi nemzetiségek között. (b. b.)

Oroszország visszaállítja a pénz magántulajdonát — a földet ellenben megszünteti

Az orosz gazda 1.2-2.4 rubelt kap a Szovjettől a búzáért

Moszkva, február 28. Az orosz állam tudva, levően már megengedi a készpénzért gyűjtését s a tőkés kamatnyereséget, ellenben a földet, mint magánvagyonot teljesen megszünteti. Ebből a célból, hogy a kisbirtokosok magadványának önállóságát megszüntesse, a búzatermés köteles részének beszolgáltatásáért mázsánként csak 1.2 rubelt térít meg s az ezen felüli mennyiségért se ad többet 2.4 rubelnél. A gabona elrejtéséért súlyos büntetés jár.

Az idei évben a még meglévő parasztagadások vetésterületét 3.2, a közös szovjetbirtokokét ellenben 12.1 millió há-ban állapítják meg. A paraszti egyes gazdaságok te-

rületének a múltévi 11.4 millió há-ról ez évben 3.2 millió há-ra történt csökkentése az egyes gazdaságok számának csökkenésében leli magyarázatát, amelyeknek a második ötéves terv végére majdnem teljesen el kell tűnniük. A kormány az egyes szövetségi államok végrehajtóbizottságaira bizza igazgatásuk alá tartozó vidékek vetésterületének a tervezet keretein belül való elosztását.

Érdekes ezzel szemben, hogy a földbirtokok megszüntetett magántulajdonán új nagy állásokat szerveztek. A traktorállomások élére és a birtokok vezetésére igazgatókat és jószágigazgatókat neveztek ki.

A lengyel miniszterelnök nem fogadta a lengyelországi rabbinoknak a vágatási tilalom ellen tiltakozó küldöttségét

Első olvasásra került a sejmben a vágatási tilalomról szóló törvényjavaslat. A lembergi műegyetemen megszüntették a gettó-padokat

Varsó, február 28. A lengyel sejm pénteki ülésén került első olvasásra Janina Prystor törvényjavaslata, amely általános vágatási tilalmat irányoz elő egész Lengyelország területére „humanitárius és gazdasági okokból”. A napirendnek megfelelően nem volt vita a javaslat fölött. Első olvasás után a javaslat a közigazgatási bizottság elé került tárgyalásra. Ez a súlypontja a törvényjavaslat feletti tárgyalásoknak, melyek oly súlyos kihatóással bírnak egész Lengyelország zsidóságára.

A miniszterelnök nem fogadja a delegációt

Jelentette az Uj Kelet, hogy a lengyelországi rabbiakar, valamint a zsidó hitközségek és testületek vezetői Varsóban tartott konferenciájukon elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Koscialkowski miniszterelnökhöz, akik fel akarnak világosítani arról az igazságtalanságról és sérelemről, mely az ország egész zsidóságát érné, ha a sejmben megszavaznák a rituális vágás tilalmáról szóló törvényjavaslatot.

A varsói hitközség elnöksége már össze is állította a rabbi-küldöttség névsorát, melyben számos világi híri zsidó tudós és chaszid vezetőfényesség szerepel, amikor a miniszterelnökség kabinetirodája közölte a hitközséggel, hogy

a miniszterelnök elfogadhatóságára való tekintettel nem fogadja a küldöttséget. Ez a válasz rendkívül lesújtó hatást váltott ki a lengyelországi zsidóság széles körében. Ugyanekkor a rituális vágás ellenzőinek akciója tovább folyik és azt szinte az egész lengyel sajtó támogatja. Egyes városi tanácsok a poseni példát követve és be sem várva a sejm határozatát, máris elhatározták a vágatási tilalom bevezetését az illető város területére.

Palesztinai rabbi tiltakozás

Jeruzsálem, február 28. A palesztinai rabbi szövetsége Tel-Avivban megtartott konferenciáján tiltakozó határozati javaslatot fogadott el a lengyel vágatási tilalom bevezetése ellen. Hasonló erőyes tiltakozó határozatot hozott a Vaad Leumi, a palesztinai zsidó nemzeti tanács is.

Megszüntették a gettópadokat

Varsó, február 28. A lembergi műegyetem szenátusa visszavonta azt a rendeletet, amelyet az antiszemita diákszavargások hatása alatt hozott néhány hónappal ezelőtt és amely kötelezte a zsidó diákokat, hogy az előadóteremben elkülönített padokra üljenek. Ugyanekkor feloldották annak a hét zsidó diáknak a büntetését is, akiket, mert nem akartak engedelmessé válni a „gettó-rendelkezésnek”, kizártak az egyetemről.

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyóból készül és felülmulhatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék s ez a titka a Shemen-olaj illatának és kitűnő ízének. Ezért szerzett magának a Shemen Works Haifa olajterméke rövid idő alatt az egész világon megérdemelt kitűnő hírnevet!

A „SHEMEN” szappan

elérhetetlen finomságáért és kitűnő minőségéért mindenütt a legkeresettebb. Shemen-Menorah a legideálisabb és leg-gazdaságosabb házi szappan. Shemen-toilet-szappan (Adin, Carmel, Flowers, Baby Shemen) a legtisztább olajbogyóból készül és ezért, valamint finom illatáért az arcra és a legjobb hatással van.

Minden vegyeskereskedésben, drogériában és illatszertárban kérje csak a Shemen Works Haifa produktumokat.

Képviselő: Somogyi Miksa Cluj, C. Regele Ferdinand 29. — Keresünk képviselőket Erdély és Bánát főbb városaiban. Érdeklődők írjanak: Hirmo, Bucuresti, Bulv. Domnizei 3.

Cager

Bucuresti, február 28. A két első napjait a C. Madgearu a főszónok

A volt pénzügyminiszter beszédében bélyegezte mány kereskedelmi csodálkozik, hogy C. kitűnő sebzés, nem k. reskedelem diagnóz. Madgearunak követk. nye, hogy Costinescu visszamenne a bonci reskedelemi politika.

— Biztosíthatom Madgearu a többség fog jönni az ideje, zoltás vizsgálja ma penziós politikáját.

Ugy látszik a ne „Cageroval” akar fi Meg is kérde egy

— Mint a Skodán Calinescu közbesz

— Az önk szere

menteni a semmitöz Mihalache fordul

— Einök ur talán

gosítani azokat, aki vele, hogy a semmi hosk tábornokot.

Madgearu megkér

arról, hogy egyik leg aki Marokkóba is el viselő, igen közlő gero-ügyben...

— Ismét felvetődik

ve: — Azt hiszik tán

ják, mint a Vasilesc

A többség éktelei tudóknak padjaikból öklüket Madgearu f

körösben kiáltják: Rómes szavak röpk gyorsírók letették a gearu előre hajolva

Amikor egy kis c mellett, hangja keres

— A felelősség vélemény itélkezni f

— Huo! hu! — fáradtan összegyűjt

Most Costinescu t

rasztpárti kormány tott az állam kincst bankot megmentse

mányunk sokkal kev kot mentett meg. A

ciát mutat... a f kurzus a tényleges k

— szóról-szóra így s ezzel a kereskede san ismerté el a fe

Manolescu Strung

az Importörök blok egy kompenzációs s

szer helyzetben vol sűrűsösen devizára

senki más nem tud a blokk.

Gholveanu: A zékik.

— A kamara képvis madik Luput is.

Nicolae, Costache é lett ülnek. Csak kül

máshoz, mint háro temperamentumot

öreg nyújtja a péld Costache és Pan

mig Nicolae, mint tatja, olyan a poli egy farkas.

Egy adott pilar szék. Mosoi elnök a feliratkozott hon

— senkimen választinescu. Valaki — Mehedintiben

Draghici, Caz — La Berlin valaki. Modreanu, dig senki.

Végre Jozifescu zésnek”, kizártak az egyetemről.

KÖZGAZDASÁG

Nem fogják követelni a pénzintézetektől a banktörvényben előírt minimális alapítókét

Korábban jelentettük, hogy a kormány a banktörvény módosítását készíti elő abban az értelemben, hogy a szerzett jogok lehetőleg tiszteletben tartassanak.

Legújabb értesülésünk szerint a módosítás azért vált szükségessé, mivel a banktörvény ama rendelkezésének, mellyel a betétek elfogadását bizonyos minimális alapítókéhoz köti, azok a pénzintézetek sem tudnak eleget tenni, mely intézetek fennmaradása román szempontból is nemzeti érdek. Ennek a törvényes előírásnak számos régi, megalapozott kis és közép román pénzintézet nem tudott eleget tenni és erre reá is mutattak a legfelsőbb banktanács előtt.

Az új törvényjavaslat ebben az értelemben fogja a szerzett jogokat respektálni. A régi pénzintézetek tovább fogják folytathatni működésüket, ha aktíváknak újraértékeléséből ki fog tenni, hogy nem elszorított veszteségeik nem haladják meg az alapítókékük ötven százalékát. Az aktívák újraértékelését a legfelsőbb banktanács közvetlen ellenőrzése alatt fogják végezni.

Ebben a kérdésben egyébként a pénzintézetek egy küldöttsége látogatja meg Mitita Constantinescu jegybankormányzót, hogy a törvény módosításával kapcsolatos kívánságait előadhassák.

Ujabb illetékekkel sújtják a szállított árukat, a vasuti szabadjegyeket, a vasuti bérleteket és a kedvezményes utazásra jogosító könyvecskéket

Legújabb bucuresti jelentéseink arról adnak hírt, hogy az a túlzott fiscalizmus, amely az utóbbi időben az újabb közterhek légióját teremtette meg, ismét ezeknek a terheknek a növelésével akarja a költségvetési és beruházási szükségleteket fedezni.

A kormány most arra ébredt rá, hogy az utak rosszabb és az utpark modernizálása érdekében arra van szüksége, hogy évente legalább ötven kilométer hosszú országutat építsenek újjá. Ezekhez a munkálatokhoz mintegy 170 millió lejre van szükség és úgy látszik, hogy a kormány véleménye szerint erre a kiadásra már nem ad fedezetet az a jelenlegi uttörvény, amely horribilis illetékekkel terheli meg az adózókat.

Röviden tehát: módosítani fogják az uttörvényt, hogy ezáltal új illetékek egész sorozatát léptethessék életbe.

Ez a törvényt módosítás a következő újabb közterhek életbeléptetését jelenti:

Az áruk szállításánál újabb illetéket vetnek ki, amely 5 lej lesz minden tonna, vagy tonnatörredék után, amely állami,

vagy magánvasuton, vagy hajón szállítanak, kivéve a benzint és kőolajat.

A kőszén, pirit, a vasérc, a zuzott kő, kavics, homok, téglá, tüzipfa, fahulladék után 2-50 lejes tonnánkénti illeték fizetendő.

Ez az új illeték a pénzügyminisztérium becslése szerint évente 90 millió lej többletbevétellel fogja gyarapítani az államkincstárt.

Ezenkívül a következő illetékek életbeléptetését rendeli majd el a módosított uttörvény:

A vasuti szabadjegyekre és szolgálati bérletekre évente 400 lej, az első osztályú 75 százalékos kedvezményes vasuti könyvecskékre évente 220 lej, az ötven százalékos kedvezményű második osztályú vasuti könyvecskékre évente 120 lej, a 75 százalékos harmadosztályú könyvecskékre évente 30 lej és az 50 százalékos harmadosztályúakra évente 20 lej illetéket vetnek ki. Ezekből az illetékekből további 80 millió lej bevételi többletre számít a minisztérium.

A havi 6000 lejnél magasabb fizetésű alkalmazottak után is fizetni kell az 1.2 százalékos betegséggyógyító-illetéket

Alkotmányellenesség címén megtámadták a munkásbiztosítási törvényt

Azokra az iparvállalatokra nézve, amelyek tizenél több alkalmazottat foglalkoztatnak, kötelezően előírja a társadalombiztosítási egyesített törvény hogy 1.1.2% százalékos illetéket tartoznak fizetni az összkalkulációknak kifejezett fizetési összeg után.

A betegséggyógyító pénztárak természetesen ezt az illetéket pontosan is be is hajtották az iparvállalatokon. A vállalatok azonban a törvény erre intézkedésnek más értelmezési aktak, mint a betegséggyógyító pénztár. A munkásbiztosítási törvény ugyanis csak a havi 6000 lej javadalmazásnál kisebb fizetésű alkalmazottakra nézve mondja ki a kötelező biztosítási tagságot, míg a hateraz lej felüli fizetéseket nem tartoznak a munkásbiztosítási hatáskörébe. A vállalatok tehát úgy gondolkodtak, hogy az 1.2 százalékos külön betegséggyógyító illeték nem terhelheti azokat a hateraz lejnél nagyobb fizetéseket, amelyek kívül esnek a betegséggyógyító hatáskörén.

A kérdés eldöntése végett a vállalatok pert indítottak, amelyben most hozott döntést a semmitőszék. A legfelsőbb bíróság úgy találta, hogy a munkásbiztosítási törvényváltott intézkedése nem tűr más értelmezést, min azt, amelyet ennek a munkásbiztosító pénztár adott. Vagyis az érintett vállalatoknak fizetniük kell az 1.2 százalékos külön betegséggyógyító illetéket a hateraznál kisebb és ennél nagyobb fizetések után is.

A semmitőszék elé kerülő perben a vállalatok gondoltak arra is, hogy a legfelsőbb bíróság a törvénynek tényleg ezt a magyarázatát fogja adni és ezért ugyanakkor alkotmányellenesség címén megtámadták a törvény kihirdetését. Ebben a kérdésben közelebbről fog dönteni a semmitőszék egyesített tanácsa, mint amely a törvények alkotmányellenessége ügyében egyedül hivatott itélteni.

A kis V... fajgya... a sa...

Prága, február 28. táborokban külön nevezett „Judenk... meg a „Stafenkom... kintásokban részes... senburgi koncentrá... ilyen kompánia. A... sikerült elmenekül... közölnék az ottani... irati Iroda szav... akik a fogolytábor... anyagot gyűjtött ö... lekiismeretesen v... dairól. Ebből az a... redék:

„Wertheim egy... (Szászország) ke... szonyt tartott fenn... után nagyon ragas... házassággal akarta... bói folyamodványt... hivatal jelentette a... mint „fajgyalászt... A következménye... theimot letartóztá... koncentrációs tábor... asszonya is fogság... dett bántalmazások... került és ott megh... Wertheim kicsi, f... fájása következtéb... járn. Ezen testi f... nyomban a legdurv... tották be. Mint a z... naptól kezdve a kő... és négykilós kalapá... tig tömie a kövek... amig egy napon esz... De eszméletlenül... kinzónak további... veder hideg vízbe... ügyeletes S. S. leg... totta: „Wertheim...

Sulyosa... uti jeg...

Elek...

Cluj, február 28. azamu halgató kö... feltizenkettőkor hí... vénysek negyedik... tanácsa Elek Eliás... dea Vasile perében... leg — vasuti jegyek... hatósági személy m... dult meg eljárás... Mint a tárgyalás... lentettük, Elek Eli... uti szá lodatulajd... Todea Vasiletől, p... portásától négy dar... sárolt, amit a szan... álló betegek részé... vezérigazgatóság, h... kedvezménytel utaz... ezeket a jegyeket n... akik a szá lodájában... volt elegendő pénzü... utazáshoz.

Mikor ez az ügye... házkutatást tartot... Schwartz Henrikné... több vasuti jegyet... A vizsgálat lefol... Schwartz és Todea... szabadlábra helyezte... CFR inspektort azon... újbóli letartóztá... ugatta be.

A bíróság ítéletéb...

A bíróság ítéletéb...

Mielőtt költségvet... (tervezőbizottság) m... kötele és szigetel... por- és repedésmen... ható, vagy parkett...

SPORT

A beállott olvadás miatt a jég sportok versenyei elmaradtak a téli Makkabiadán

Befejeződtek a téli zsidó világjátékok

Banska Bystrica, Besztercebánya, február 28. A Zsidó Távirati Iroda jelenti: A szombati szünet után Besztercebányán a II. Téli Makkabiada keretében vasárnap a siugróversenyekre került a sor. A beállott olvadás miatt azonban — amelynek következtében úgy a mű-, mint a jégkorcsolyázóversenyeket, valamint a jég hockey tornát nem lehetett megtartani — az ugróversenyek nem a kijelölt helyen, hanem egy improvizált, edzőhelyül szolgáló kis sáncon, azonban így is maximális érdeklődés mellett, 16.000 néző jelenlétében nyertek lebonyolítást. Eredmények:

1. Kürti Csehszlovákia 199.7 ponttal, 2. Bognanszky Csehszlovákia 184.4, 3. Tauber Jugoszlávia 199.7 ponttal. A kombinált versenyben: 1. Kürti Csehszlovákia 439.7 ponttal, 2. Tauber Jugoszlávia, 3. Bognanszky Csehszlovákia mindketten 295.3 ponttal, 4. Schultz Jugoszlávia 284.6 ponttal.

A 30 km-es sifutás versenye hétfőn került eldöntésre. Eredmények: Az elindulási hely a cseh Makkabi táborai menedékház volt. 1. Warenhaupt lengyel 2 óra 12 perc 58 másodperc, 2. Schwartzbart lengyel 2:14:15, 3. Neu cseh 2:16:59, 4. Ro schild jugoszláv 2:20:43, 5. Bezner lengyel 2:20:54, 6. Schifflbrunn lengyel 2:21:24, 7. Bloch német 2:31:30, 8. Wiener lengyel 2:34:13,9, 9. Petschau csehszlovák 2:35:31, 10. Bloch F. jugoszláv 2:45:54, 11. Goldreich csehszlovák 2:40:58, 12. Schwarz csehszlovák 2 óra 53 perc 10 másodperces idővel.

A II. Téli Makkabiadát egyébként vasárnap este hivatalosan, igen ünnepélyes keretek között befejezték. A befejező ünnepségek a megnyitó helyén voltak. A II. Téli Makkabiada versenyei, annak dacára, hogy az időjárás nem kedvezett, a legélesebb siker jegyében zajlottak le, aminek legfőbb bizonyítéka, hogy a versenyek alkalmából Besztercebányán több mint ötezer vendéget tartottak nyilván.

Itt említjük meg, hogy a jég hockey tornából egyetlen mérkőzést játszottak Csehszlovákia és Németország csapatai között. A mérkőzést Csehszlovákia Makkabi válogatottja nyerte 2:0 arányban.

Universitatea—Venus, Haggibbor—KAC

Cluj, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság bizottsága legutóbb kategorikus határozatban mondotta ki, hogy a tavaszi forduló március 1-én mindenképp meg kell kezdeni. Napokig azonban úgy látszott, hogy ez a rendelkezés is hasonló sorsra fog jutni, mint az ezt megelőző számos erre vonatkozó intézkedés, minthogy a napok óta tartó esőzések ugyan lemosák a pályákra gyülemltet havat, azonban olyan sárt hagyva maguk után, amely következtében a pályák teljesen használatlan állapotban voltak.

Csú örökön azonban az időjárás váratlanul szépre fordult, kisütött a nap és a jelek szerint a napos idő tartja magát, ami egyedül

garanciája annak, hogy a Nemzeti Bajnokság bizottsága határozatának érvényt lehessen szerezni.

Az idő mindenestre kedvező, így tehát vasárnap viszonylatlanul kezdődik a labdarúgó szezon. A cluji labdarúgó szezon egyébként mingyárt nagy és érdekes programmal indul. Az Universitatea a bucuresti Venus csapatát látja vendégül. Aki a sportéletben jártassággal bír, tudja milyen játékértéket képvisel a volt bajnokcsapat, amely ma is a mezőny második helyét foglalja el. A mérkőzés érdekessége tehát nem szorul bővebb ismertetésre.

A vasárnapi cluji programon azonban szóhoz jut a Haggibbor futbalcsapata is, amely a Bolohan-kupa küzdelemben a KAC komplement első csapatát látja vendégül. A KAC ugyanis budapesti edzőt szerződöttetett, aki ezen a mérkőzésen tart szemét új egyesülete játékosai fölött. A Haggibbor természetesen már a tradíciók alapján is komolyan készül egykori nagy riválisa ellen és a csapat minden egyes játékosa komolyan fogadkozik, hogy meg fogja kísérelni teljes szívvvel küzde a Haggibbor hírnevét öregíteni.

A vasárnapra kitűzött mérkőzések programja és bírái a következők:

Clujon Universitatea—Venus, bíró Pálffy, Arad.

Aradon Ripensia—AMTE, bíró Ceareanu. Timisoara Kinizi—Victoria.

Bucurestiben CFR—Gloria, bíró Vuia főhadnagy.

Oradean NAC—Unirea Tricolor. A játékvezető személyét nem jelölték ki.

Párizsból jelentik, hogy Sandru Ion román öklívívő tegnap eldöntetlenül mérkőzött: Bataille francia boxolóval.

Lisszabon. Németország—Portugália 3:1 (1:0). Válogatott labdarúgó mérkőzés.

A francia filmgyártás fejlődése

A francia filmgyártás uralja ma egész Európát. Ez érthető, ha ezen ország szinpadai játszmáinak nagy tradíciót tartjuk szem előtt. Ez a sikereszéria a felejtethetetlen „Ordonance” filmmel kezdődött, majd egymásután jöttek a „Csaha”, „Ámok”, „Fekete szemek” és végül a csak nemrégiben lefutott „Baldogság” c. film. Ez a siker biztosan folytatódni fog, hisz ez új francia filmjelentés közli, hogy Párizsban kirobbanó sikerrel mutatták be Annabella és Victor Francen (a legnagyobb drámai színész) új filmjét „Virrasztanak a fegyverek” címmel. A film Claude Farrère hasonló című regénye után készült és minden eddigi művészi alkotást felülmúl. A sajtó úgy emlékszik meg erről a filmről: „A filmművészet csúcspontja”. Kiemeli, hogy nemcsak a pergő, exotikus cselekmény, hanem szereplőinek ökéletes emberábrázolása tesz ki azá. Külön érdekessége, hogy a tengeri csatákban a teljes francia hadiflotta részt vesz. A fentebb említett jelentés közli továbbá, hogy Joinville-ban elkészült a „Königsmark” c. film, melynek hatalmasabb rendezési filmet eddiggel Európában még be nem mutattak és mint érdekességet említi meg, hogy Charles Boyer legújabb filmje, a „Mayerlingi tragédia”, melyben Rudolf trónörökös alakját eleveníti fel, Uj, titkos dokumentumok alapján készült és egészen új világításban tűnteti fel az ismert tragédiát.

A zsidó operett és drámai társulat

erdélyi vendégszereplésének során színrekerül:

DEJEN

Szombaton, február 29-én:

Der Chelemer Chusan

Lilien 3 felvonásos vígjátéka.

Vasárnap, március 1-én:

Der Mamas Geliebter

zenés vígjáték.

A társulat primadonnája:

JENY SELTZER

a világhírű művész és énekesnő. Női tagok: S. Etinger, Lia Teffner, M. Wolfensohn, Genia Teffner, Fr. Schwartzmann, Anna Teffner. Férfi tagok: Jacob Jacobovics, S. Sidoff, S. Wolfensohn, M. Sterling, M. Zwith, W. Teffner, A. Schwartzmann és a kis Izl, kik valamennyien a zsidó színház kitűnő szereplői.

Művészeti vezető: JACOB JACOBOVICI.

Turavezető: Marcu Leibovici.

A brutto bevétel 10 százaléka a Keren Kajeme-hé.

A kis Wertheim szomorú története „fajgyalázásával” és az „Onkellel” a sachsenburgi koncentrációs táborban

Egy szemtanu ebeszélése

Prága, február 28. A német koncentrációs táborokban külön helyet foglalnak el az úgynevezett „Judenkompanie”. Ehhez jön még a „Stafienkompanie”, ahol „válogatott” kínzásokban részesülnek a foglyok. A sachsenburgi koncentrációs táborban is van egy ilyen kompánia. A tábor azon tagjai, akiknek sikerült elmenekülniök, borzalmas részleteket közölnek az ottani állapotokról. A Zsidó Távirati Iroda szavahihető személységeitől, akik a foglyotábor tagjai voltak, bőséges anyagot gyűjtött össze, amelyet gondosan és lelkismeretesen vizsgáltak felül minden oldalról. Ebből az anyagból való az alábbi történet:

„Wertheim egy negyvenöt éves meeranói (Szászország) kereskedő hosszú ideig viszonyt tartott fenn egy nemzsidó nővel. Miután nagyon ragaszkodott a nőhöz, a viszonyt házassággal akarta legalizálni és ebből a célból folyamodványt adott be. Az anyakönyvi hivatal jelentette az esetet a hatóságoknak, mint „fajgyalázást”.

A következőkben nem maradtak el: Wertheimot letartóztatták és a sachsenburgi koncentrációs táborba szállították be. Menyasszonya is fogságba került és az elszennvedett börtönfalak között kórházba került és ott meghalt.

Wertheim kicsi, kővér ember volt és láb-fájása következtében botalt volt kénytelen járni. Ezen testi fogyatéksága ellenére is, nyomban a legdurvább fizikai munkára osztották be. Mint a zsidó kompánia tagja első naptól kezdve a kötérszobában kellett dolgoznia és négykilós kalapáccsal kellett reggeltől estig törnie a kőveket. Folyton hajszolták, amíg egy napon eszméletlenül esett össze.

De eszméletlen állapotba sem mentette meg kínzóinak további kegyetlenségeitől. Néhány veder hideg vizet öntöttek a fejére és az ügyeletes S. S.-legény minduntalan ezt kiáltotta: „Wertheim maga lusta disznó zsidó!”

Ne markirozzon! Legyen szives felállni, mert különben úgy a gyomrába lépek, hogy nem mehet többé Palesztinába! Fel, fel! Szaladjon itt fel a hegyre és szaladjon vissza le, mindaddig, amíg azt mondom, hogy állj! Hát nem érti?!”

Wertheimnak, aki csak botja segítségével tudott mozogni futnia kellett fel és le. És ha nem futott szabályosan, az SS-legény puskaagrával ütötte ahol csak érte. A kis Wertheim fájó lábával addig kellett hogy füssön fel és le, amíg erőtellenül össze nem esett. Mire összeogyott, egész teste csup seb volt. Hordágyon vitték be a betegszobába, ahol be-kötötték. Másnap reggel bejelentette, hogy beteg. Mire a helyettes csapa-vezető, Wiegell, a rettenetes „Onke!” ráörmedt: „Ugy tesszen nekem te disznó zsidó, hogy kibujjál a szolgálatból! Te szimuláns! Le a kötőréshöz, mars!”

Féltoltan vonszolta le magát a beteg szobában 40 fokos lázt állapítottak meg és dr. Gerhardt, a tábor orvosa elrendelte, hogy Wertheimot szállítsák át a chemnitz-i kórházba. Ott halt meg egy nappal később a halálra kínzott kis zsidó.

Hogy a gyászhoz ne hiányozzék a szatira, az „Onke!” aznap, amikor a táborba érkezett Wertheim halálának híre, elrendelte, hogy járuljanak e-je a harmadik kompánia zsidói és volt „marzs-a” tisztviselői. Szó szerint ezt mondta nekik:

„A disznó zsidó Wertheim a chemnitz-i kórházban erkölcsstelen ajánlatot tett egy árja ápolónővérmek. Ezenkívül megvesztegetéssel különböző előnyöket akart szerezni magának. Ezen zsidó arcátlanságért a harmadik kompánia további intézkedésig büntetésésként két órával többet fog dolgozni naponta!”

És ahogy az „Onke!” mondotta, úgy is történt.”

Sulyosan elítélte a bíróság a vasuti jegy-visszaéléssel vádolt cluji szállodást

Elek Elías 1 évet, Schwartz Henrik öt hónapot kapott

Cluj, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Nagyszámú halgató közönség előtt ma délelőtti féltenekkor hirdetett ítéletet a cluji törvényszék negyedik szekciójának Cojocariu tanácsa Elek Elías, Schwartz Henrik és Todea Vasile perében, akik ellen — tudvalegileg — vasuti jegyekkel való visszaélés, illetve hatósági személy megvesztegetése címén indult meg eljárás.

Mint a tárgyalás folyamán részletesen jelentették, Elek Elías cluji, Reg. Ferdinand uti szállodatulajdonos 1934 novemberében Todea Vasile-től, a Cosmutza-szanaszatórium portásától négy darab vasuti blankettát vásárolt, amit a szanatóriumban kezelés alatt álló betegek részére bocsátott ki a CFR vezérigazgatóság, hogy ezek ötvenszázalékos kedvezményvel utazzanak a vasuton. Elek ezeket a jegyeket négy artistanőnek adta, akik a szállodájában laktak és akiknek nem volt elegendő pénzük a Clujról való továbbutazáshoz.

Mikor ezt az ügyet telelepték, a rendőrség házkutatást tartott a szállodában és itt Schwartz Henriknél — aki Elek apósa — több vasuti jegyet taált.

A vizsgálat lefolyt annak idején Elek, Schwartz és Todea ellen és mindhármukat szabadrábra helyezték. A visszaélést felfedező CFR inspektor azonban, hogy elérhesse Elek újbóli letartóztatását, megvesztegetési ügybe ugratta be.

A bíróság ítéletében bűnsnek mondotta ki

Elek Elías-t a jeggyel való visszaélés, valamint a megvesztegetés bűntetteiben és ezért 1 évi börtömbre ítélte, Schwartz Henriket vasuti visszaéléseért 5 havi börtömbre, Todea Vasile pedig bűnrészességéért 2 havi börtömbre ítélte.

A CFR kártérítési keresetét a törvényszék polgári utra vitette.

Cojocariu ügyész fellebbezést jelentett be mindhárom ítélet sulyosbításáért. Dr. Klein Miksa, dr. Munteanu Ion és dr. Saragea védők pedig felmentésért, illetve az ítélet enyhítéseért jelentették be fellebbezést a táblához védeceik nevében.

Cojocariu ügyész kérte ezután Elek Elías és Schwartz Henrik vádlottak azonnali letartóztatását, a bíróság azonban elutasította az ügyész kérését.

Z. Rosi Baumzweig
legújabb
kalapmodelljeivel
hazárkezett. Cluj, Str. Memorandului 1, I.

Házépitők figyelmébe!
Mielőtt költségvetésében a szige-elést előirányozná, saját érdekében kérjen felvilágosítást (tervezőspítész mérnökétől) a világhírű SHELL OIL COMP. által kitermelt „FLINTKOTE” tökéletes szigeteléséről, valamint lábleveg padlóburkolatáról, ami házagmentes, zajtalan, por- és repedégmentes, rugalmas, a legerősebb forgalmat is kibírja, egyszerűen vízzel mosható, vagy parkettaszalával kefélhető. Felvilágosítással díjmentesen szolgál: „Izoletern”, Cluj, Regina Maria 22. Telefon 15-08.

„JAZZ” — ez az annyira közismert szó a hölgyek számára új jelentőséget nyert, mert „JAZZ” a neve az új kölniviznek és pudernek, amelyet a LADY-gyár kreált. Noha csak a mostani idény elején került forgalomba, a „JAZZ” puder máris az élére került a számtalan puderfajtának, hála kiváló minőségének és bódító illatának. A „JAZZ” pudert tíz modern árnyalatban árulják, úgy hogy mindenkor megtalálhatja az arcborének és vonásainak megfelelő pudert.

Alfred Rosenberg éles kirohanása a francia-szovjet paktum ellen

Hogyan indokolja a náci-külfügér a Németország elleni gyűlöletet?

Berlin, február 28. (Rador.) A Völkischer Beobachter rendkívül éles cikket közöl, amelynek szerzője: Alfred Rosenberg kirohanást intéz a francia politika ellen a francia-szovjet paktum ratifikálásával kapcsolatban.

Többek között ezeket írja Rosenberg: „A történelem előtt Németországnak meg van a bizonyítéka rá, hogy minden lehető elkövetet arra nézve, hogy az annyi kemény megpróbáltatásnak kitett európai kontinensnek békét nyújtson és így lehetőséget nyújtson a társadalmi ujjaéledés-

re. Ahelyett, hogy ezt elismernék, azok, akik 15 éven át lankadatlanul fegyverkeztek, most úgy állítják be a dolgokat, hogy német veszély fenyegeti a világot. Most nagyszabású politikai és katonai tárgyalások vannak folyamatban, anélkül, hogy Németország azokban érdekelt lenne, vagy részt venne bene. Az utálatos kampány engesztelhetetlen gyűlölet jele és egy Németország ellen koncentrikuson és szántszándékkal előkészített összeesküvés kirobbanását jelenti.

A „România Noua” felháborodással cáfolja meg a Maniu házasságáról terjesztett híreket

Honnan vette Titeanu Maniu házasságának hírét

Cluj, február 28. A „Capitala” című bucaresti sajtóorgánium, amely tudvalegileg Eugen Titeanu, belügyi alminiszter lapja, néhány nappal ezelőtt azt a hírt közölte, hogy Maniu szeptemberben megnősül. Ezt a hírt annak idején az ország összes lapja átvették.

A „România Noua”, mint a Manuhoz legközelebb álló lap, felháborodott hangon utasítja vissza ezt a híresztelést. A lap a következőket írja:

„A Capitala című lap, a majomképi Eugen Titeanu legújabb kreációja, tegnap egy hírt közölt Bucurestiben, amely épp annyira aljas céljában, amit szolgál, mint amilyen hülye. Ez a hír, amelyet a legelvetemültebb politikai gazemberség szerkesztőségében találtak ki, azt mondja, hogy Maniu Gyula nősülni akar, mégpedig szeptember elsejei pontos dátummal. Hogy a hír miben valószínűbbnek lássék, közölte azt a Rádío társaság is, aho-va tudvalegileg befészkelte magát Hodos Alexandru, Goga agitátora az ismert monok-

lis teve. Természetesen egy ilyen buta munka, amely tudjuk honnan ered és amelynek a célja Maniu tekintélyének megcsorbítása volt — nem érdemli meg a cáfolatot. Nem érdemel többet ez a híresztelés, mint a legmelyebb megvetést és mindazok, akik ismerik Maniu Gyulát, lesújtó véleménnyel lesznek úgy a lap tulajdonosairól, mint a tulajdonosok patrónusairól. Ime, ez a mi válaszuk a belügyi a-miniszternek hőbortosságára — aki szegény, meggörnyedt szolgálja az általunk jólismert köröknek.”

— A Paul Ehrlich orvosegyesület 90-ik tudományos ülése, 1935 márc. 1-én, vasárnap dé. u. 6 órakor tartja a Paul Ehrlich orvosegyesület 90-ik tudományos ülést. Dr. Erczy Miklós, (Budapest.) A plasztikai sebészet fejlődése, különös tekintettel a korrekciós (kozmetikai) műtétekre címmel tart előadást. (Vetítésel).

Megmenekül-e Hauptmann a villamosszéktől?

Látogatás Hauptmann feleségénél. Mit mond a kormányzó helyettese. A titokzatos Condorn

Newyork, február 28. A lapok jelentése szerint Hoffmann, Newyersey kormányzója személyesen kihallgatta a Hauptmann-ügy egyik legényesebb tanuját, Withot, aki következetesen és makacsul be akarja mártani Hauptmann Bruno. Ennek a tanunak a szavahitelességén fordul meg azonban az egész nagy bűnyű, amelynek kibogozásán a rendőrség embereinek egész légiója fáradozik. Hoffmann kormányzó mindjárt az elején kételkedett With állításainak valódiságában és hogy teljesen tisztázza az ügyet, maga elé kérette a tanut, akiről kiderítette, hogy azért télt terhelő vallomást, mert részesedni akart a jutalomból, amit a gyilkos kézrekerítésére kifizettek. Ehhez járul még az a szenzációs tény is, hogy a rendőrség daktiloszkópiál osztályának főnöke megállapította a létrán megégett ujjnyomatokról, hogy a létrát a rendőrségen kicsérelték.

Igy hát kilátás van a per újra való fölvetelére és Hauptmann kiszabadulására.

Egy újságíró meglátogatta Hauptmann Annát, az elítélt feleségét Trentonban. Az asszony egy nagy szalóda harmadik emeletének kicsiny szobájában fogadta az újságírót, aki így írja le az asszonyt és környezetét:

Hauptmann felesége

Mi az igazi személyisége ennek az asszonynak? Szerepet játszik? Isemri a titkot? Vagy semmit se tud?

Nem olyan intelligens, mint férje, de a védők folytonosan szemmel tartják, mert a hűség feleség szerepét játszva, férje bizalmasának látszik. Nem mindig volt ez így. Hauptmann letartóztatásának első napján Anna haragosan tört ki:

— Oh! A semmirevaló!

Azt is tudják, hogy a házastársak közt nem volt egyetértés, mert Hauptmann többször megszegte a hűséget. De minden változik...

Hogyan él Anna? Egy nagy newyorki napilap vette pártfogásába és fejezi kiadásait, beleértve a trentói szállodai költségeket is, abban a reményben, hogy szenzációs felvilágosításokat kaphat tőle. De idáig az újság számitása nem vált be.

Fia, Manfred, három esztendő. Sokban hasonlít apjához. Elegáns matróruhába öltözötten jár szék anyja szoknyája körül. Egy ilyen kis gyermek általában természetes rokonszenvet kelt, de ez a gyermek szinte ellenzenyes. Igaz, hogy az az életmód, melyet ez a kíváncsiakól zaklatott, állandóan fényképezett gyermek él, nem alkalmas jellemének szelídítésére.

Anna minden kérdésre az egyhangú formulaival válaszol:

— Bruno ártatlan. Meg fog menekülni.

A misztikum

Egy Hoffmann kormányzó környezetéhez közelálló személyiség mondja, hogy Hauptmann bűnössége mellett és ellene nem kevesebb, mint nyolcvan ezer levé érkezik a kormányzóhoz, aki a közvélemény nyomása alatt határozta el magát az ügy legalaposabb kivizsgálására és személyes irányítására.

Coucin Bill, a kormányzó helyettese, az alábbiakban fejt ki a Hauptmann-ügy jelenlegi állását:

— A titok teljes. Sokan bürocsnek tartják Hauptmannat, de felérik, hogy büntársai vannak. Legtöbbször mégis azt gondolják, hogy ártatlan.

Fogadjuk össze a főbb kétséges pontokat: Hogyan tudhatta egy ember mások közreműködése nélkül, hogy a Lindberg-család azon a keddi estén kivételesen nem lesz otthon, hogyan tudhatta, melyik a gyermekszoba és hogy az egész házban csak az az egy ember akinek nem lesz beárva, hogyan juthatott be egy, a szükségesnél egy méterrel rövidebb létrán úgy, hogy se ujjnyomat, se lábnyomot nem hagyott hátra?

Hogyan szervezhette meg egyetlen ember a komplikált levélváltásokat a zsarolásra, a találkozásokra vonatkozóan és hogyan szabaddulhatott meg a kizsárolt pénz kétharmad részétől minden nyom nélkül? Misztérium.

Megoldatlan kérdések tömege

Hogyan magyarázható Condorn „Jafsie” fanasztikus szerepe? Miert csak a Bronz negyed egyetlen újságjában tesz közzé hírdetést akkor, mikor senki se tudta, hogy az Egyesült Államok melyik részében rejtőznek a gyermekrablók?

Hogyan magyarázható a családátos véletlen, hogy a gyermekrablók már másnap válszófak a hírdetésre?

Flemingtonban „Jafsie” kijelentette, hogy a híres telefonbeszélgetés idején — a német akcentusú körvettővel — hallotta, hogy a közveitő több, minden bizonyos olasz személyel beszégetett.

A váltásdíj letévesztését — Newyork egyik temetőjében — megelőző híres összejöveteleken, a titokzatos John, akivel Condorn, Lindbergh megbízottja tárgyal, mindig egy bandáról beszél, melynek ő, kijelentése szerint, csak megbízottja. Egy napon egy korcsmában Condorn felhívta egy asszonyt, aki megígérte, hogy összehozza a gyermekrablókkal. Ki ez az asszony? Miert tagadta Condorn, hogy ismeri az asztalost, aki a váltásdíj: tartalmazó skatulyát készítette, mikor most visszaemlékezésben azt írja, hogy már évek óta ismert? Condorn azt állítja, hogy kétszázötven ezer dollárt ajánlottak fel neki, arra az esetre, ha Fisch Izidorban jelöli meg a gyilkost.

Abban az időben Hauptmann már zár alatt volt. Tehát ő nem tehetett ezt az ajánlatot. Ki tette hát?

Condorn kétszínű szerepe

Miert mellőzték az ügyben Condorn tanácsára Curtis John Hughest — egyiket a sok közül, akik mindjárt az ügy elején felajánlották szolgálataikat Lindbergnek, akkor,

mikor Curtis azt állította, hogy személyes összeköttetésben van a gyermekrablókkal, akik közt volt egy bizonyos John, akinek a személyleírása sokkal inkább illik arra az emberre, akiről Jafsie is adott személyleírást — a temető emberére — mint Hauptmannra?

Lindberg kijelentette, hogy semmi oka nem volt kételkednie abban, hogy Curtis csakugyan összeköttetésben van a gyermekrablókkal. De teljesen kedve szerint akarta hagyni dolgozni Condorn. Miert az a teljes bizalom egy olyan emberrel szemben, aki mindenkiire, aki látta — rá is — visszatámasztó benyomást keltett?

Miert utazott el Condorn ilyen hirtelen Délamerikába? Hogy lehet az, hogy Betty Gow megtalálta a bűnjel egy darabját egy faszor közepén, egy hónappal a gyermek elrablása után, akkor, mikor 100 deaktív kutatta át a terület minden négyzetcentiméterét?

Amikor Sharp Violet, a gyermek dajkájának barátja öngyilkos lett, miert jelentette ki Schwartzkopf ezredes olyan határozottan, hogy bűnrészessége következményeitől félve, menekült a halálba?

Körülbelül negyvenezer dollárt találtak meg Hauptmannnál és kétezer dollárt a bankokban, ahol azt a titokzatos Faulkner helyezte el. Hol van a többi? Pedig csupa megjelölt pénz volt.

Folytatni lehetne a kérdéseket. Hogyan lehet hát csodálkozni, ha annyira kételkednek a közvélemény olyan szenvedélyesen kísérő figyelemmel az ügyet?

SZÍNHÁZ-FILM

Ma este van a Bécsi tavasz premierje

Komjáthy Károly legújabb operettje a Magyar Színházban

Komjáthy Károly, aki ma Európa egyik legdivatósabb zeneszerzője a komponistája Oesterreicher operettjének a Bécsi tavasznak. A librettista, aki benszülött bécsi, természetesen ismerheti az igazi bécsi élet minden szépségét, minden bübáját s így nem csoda, hogy Bécsi tavasz című új operettje tökéletes, hangulatos és maradéktalanul adja vissza az igazi régi császárváros életének hangulatát. Komjáthy Károly ehhez a kedves nagyszerű szöveghez igazi bécsi muzsikát komponált. Valecek, indulók Schramel-zene váltakoznak benne és fülbemászó melodiókat

a hanglemek egész tömege vitte világá. Gróf László, aki a darabot nálunk rendezte újra szép színpadokkal, gyönyörű kiállításal fogja meglepni a közönséget és a Scriber Alajos karnagy vezénylete alatt játszó zenekar precíz munkával fogja visszaadni ennek a bübajos igazi bécsi zenének minden szépségét. Ez lesz az utolsó operettbemutató a társulat turnéja előtt s így kétségtelen, hogy az operett minden előadásán zsúfolt nézőtér fog tapasztalni, rendezőnek, karmesternek, szereplőknek egyaránt.

Gyimesi vadvirág

A Romániai Székely alkalmazottal működő gardája vasárnap délután 3 órakor előadást tart a Magyar Színházban. A Gyimesi vadvirág című kitűnő népszínművet játsszák a műkedvelők, akik ezt a darabot már egyszer előadták Clujon és olyan hatalmas érdeklődés mutatkozott akkor az előadás iránt, hogy százan és százan voltak kénytelenek jegy nélkül távozni a katolikus gimnázium díszterméből.

Esté 9: Bécsi tavasz. (Harmadszor.) (Harmadszor.) Hétfő, fél 9: Bécsi tavasz. (Negyedszer. Rendes bérlet 26. sz.) Kedd fél 9: Bécsi tavasz. (Ötödször.) Szerda, fél 9: Nem ismerlek többé. (Vigjáték ujdonság. Először. Solyomán Magda, Károly Leona, Gróf László, Jenéi János a főszerepekben. Premier bérlet 27. sz.) Csütörtök, fél 9: Nem ismerlek többé. (A társulat bucsulóadását körüti előtt. Rendes bérlet 27. sz.)

ROMAN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, március 1-én: Szimfónikus hangverseny. (Nino Rossi zongoraművésszel.) Hétfőn, március 2-án: Szimfónikus hangverseny Luise Gmeiner zongoraművészével.)

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Ma, szombaton szenzációs premier! Grace Moore a ma élő legihesebb énekesnő új (II-ik) diadalmas filmjére: Az ének szárnyán. Par'nere: Michael Bartlett, a Metropolitan híres tenoristája. Pergő, ültető cse ekmény. St. Moritz csodaszép felvételek. Rigoletto, Bohémélet, Troubadour áiai. Modern dalok. 1936-os év legjelentősebb filmalkotása. Számozott

Legmodernebb, legolcsóbb
Standard
vas- és rézbutorgyár
ORADEA,
Str. Aurel Lazar 10.
Fogháznyhely.

Jegyek elővételben a mozgó irodájában délelőtt 10-től már kaphatók. Uj journal. Vasárnap d. e. 11-kor nagy matiné 2 filmmel: I. Sapho. II. A dübörgő végzet, fősz: Georg O'Brien. Olcsó helyárak.

EDISON MOZGO MÜSORA:

Monumentális filmsoda. A teljes mű egyszerre. Victor Hugo regénye után: Nyomorultak. Harry Baur-ra. Helyárak: 3 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

MUNKAS MOZGO MÜSORA:

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor. Szombaton nincs előadás. I. CSIKÁGÓ 1935. A KEM. A szezon legnagyobb kalandorfilmje. Főszerepben: James Gagney és Am Dvorák. Műsor előt: II. Silyi-simphonie. III. Micki-Maus. Journal. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vasagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jegyes levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Milliók hozományjal keres szombattartó férj egy intelligens, javakorabeli, szép övegyasszony. Házasságot kötötök kizárva. Ajánlatokat „Független” jellegre a kiadóba.

Kozmetikai, fotótechnikai, laboratórium, gumók, ékszerek legolcsóbb beszerzési forrás D'Or.

Stancnikat, matricákat bármely cikk gyártásához, továbbá gyári berendezéseket készítt és javít „Ancora” stancni, matrica és bakelit ipar, Cluj, Str. Goldis (v. Tunarilor) 4.

Eladó 1, esetleg 2 Cur Salom parcella. Ajánlatokat „3000” jellegre a kiadóba.

Románul, németül tudó gép. és gyorsírásban jártas megfelelő gyakorlati bíró irodakísaszonny alkalmazást nyerhet. Fizetés megegyezés szerint. Cim a kiadóban.

Intelligens, független, szerény igényű, erkölcsös zsidó nő családtagként otthon található. Munkaköre: felügyelet 2 kis árvalánykára, háztartás (főzéssel) cseléd mellett. Részletes ajánlatok dr. Hauslich Targu-Muresra küldők.

Eladó pianó, Cluj, Xenopol 4 szám alatt. Szakértőkkel igazolt prima gyártmány, új állapotban.

Keresek megvételre jó karban levő zongorát. Cimeket a kiadóba kérek.

Jó családból való leányt, aki fűszertüzletben és háztartásban segítkezne, felveszek. Bergfeld, Cluj, Str. Anton Pan 17.

Tanárjelölt, beszél németül, franciául, keres tanítványt. Vajna, Avram Iancu 26.

Keresek 1 szvetterköteget 10/80, 1 szvetterendülőgépet és 1 drb 56 águ, villanyra berendezett spulnizógépet. Schwartz, Valea lui Mihai.

Kiadó májusra első emeleten, napos oldalon, modern négyszobás, hallos lakás; földszinten kétszobás. P. Mihai Viteazul 39.

Sajtkedvelők! „Romadur” sajtkülönlegesség érkezett. Viszonteladónak nagy kedvezmény. Parless שווייץ élelmiszer lerakat, Cluj, Piața Mihai Viteazul 1.

Mindenes, perfekt zsidó szakácsnő felvételre március 1-re. Cim a kiadóban.

Cur Salom parcella. A jegyzésű eladó. Bejelentkezni lehet: Grün Sándor, Timisoara IV., Str. Dimitrie Sturdza 58.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

— Aprilis 19-én asztások. Párizsban marai váasztások tartani, a pótválal. Ezzel kapcsolatban az összes lelkész választási közélet magukat.

— Megkezdődtek eszeshlovák gazdasági tésére. Prágából jvák gazdasági kapiban tegnap megkisan'ant gazdasági

— Halálra ítélt. donból jelentik: halálra ítélté Nanki egy, a klinik megmérgezett.

— A jugoszláv költségvetés. Belgrstina ma éjjel 18 megzavazta az u

— Megették az tott pénzt. Ujv községben kellemo Péter gazdálkodót, dugott megspórolt régi katonaládából csupa papírbankót, rágák és abból f dízárba kerülő ege családát talált a helyett.

Virrasztan

— Lebrun közt Palestine-Comité titk: dr Nahum G és a Cionista vilá mazott képviselő tor, volt miniszter fogadta Lebrun, einök. Az elnök toított vendégeivel aktuális kérdéseit vállálja a France tusát.

— Meghülésnél dásnál, mandulalo mint idegfájdalma puzta fél pohár keserűvíz nagyon csatornát alaposan azonkívül pedig m Az orvosok ajánlj

— Az ó-testamentu litzből jelentik: A szövetség keré eb temi tanár előadá tum a szóbeli ter tusban” címmel. E kozott, hogy a mő tősséggel a keresz is volna, mert e hogy „Israel népe Ez az igény az jövendőlésekre is dölések szerint — szor — a zsidók, a templomi istentí szó gál viszonyb néphez és hoznák nyat. Mindeztér helye a kereszter kell lenni annak i

Eddington: A Szerzője a cambri szat és kiscóletl f legünnt: e tebl te tudományi trója. tudományos problé ve, amely a corne két előadását fogl a csillagok szerke gia, a kozmikus k lágelytelen csak nak a hatalmas é ton könyve laikus uránt jelent. A pa ily képet ad az végtelen távlatain dan'valóit mindvé világosan veti pá társul szegődik, kével teszi le a r remekművet. A v lapon, sok képpel 224.— minden Lepagenál, Cluj. B jegyzékét.

HIREK

— Aprilis 19-én lesznek az új francia választások. Párizsból jelentik: A francia kamari választások április 19-én fogják megtartani, a pótválasztás április 26-án lesz. Ezzel kapcsolatban a párizsi érsek utasította az összes lelkészeket, hogy a küszöbön álló választási küzdelemtől tartsák teljesen távol magukat.

— Megkezdődtek a tárgyalások a román-csehszlovák gazdasági kapcsolatok kimélyítésére. Prágából jelentik: A román-csehszlovák gazdasági kapcsolatok kimélyítése ügyében tegnap megkezdődtek a tárgyalások a kisanant gazdasági konferencián.

— Halálra ítélték egy angol ápolónőt. Londonból jelentik: A nottinghami esküdtsek halálra ítélték Nancy Waddingham ápolónőt, aki egy, a klinikán ápoló nőt morfiummal megmérgezett.

— A jugoszláv parlament megszavazta a költségvetést. Belgrádból jelentik: A szkopjei parlament ma éjjel 169 szavazattal 10 ellenében megszavazta az új költségvetést.

— Megették az egerek minden megtakarított pénzét. Újvidéki jelentik: Krepsics községben kellemetlen meglepetés érte Perics Péter gazdálkodót, mikor a családja elől eldugott megspórolt pénzét elő akarta szedni a régi katonaládából. Mintegy 40.000 dinárt, csupa papírbankót az egerek apró darabkáira rágják és abból fészket csináltak. A 40.000 dinárba kerülő egérfészkekben egy egész egérszájadat talált a poruljárt gazdálkodó pénz helyett.

Virrasztanak a fegyverek

— Lebrun köztársasági elnök a France-Palentine-Comité patronusa. Párizsból jelentik: dr. Nahum Goldmann, a Jewish Agency és a Clonista világszervezet genfi meghatalmazott képviselőjét, Justin Godhard szenátor, volt miniszter kíséretében kihallgatáson fogadta Lebrun, Franciaország köztársasági elnöke. Az elnök hosszas tanácskozást folytatott vendégeivel a palesztinai építómunka aktuális kérdéseiről és kijelentette, hogy elvállalja a France-Palentine Comité patronusát.

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaglásnál a „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomorbetegségeknél alaposan tisztítja és deszinficálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

— Az ó-testamentum és a német egyház. Görliczből jelentik: A birodalmi egyházi missziós szövetség keretében D. Duhm, breslauer egyetemi tanár előadást tartott „Az ó-testamentum a szóbeli terjesztésben és az iskolai aktusban” címmel. Duhm professzor odanyilatkozott, hogy a mózesi törvény nem bir jelentőséggel a keresztényekre. Ez veszedelmes is volna, mert elismerését jelentené annak, hogy „Izrael népe világuralomra” hívott. Ez az igény az ugynevezett messiánisztikus jövendölésekre is támaszkodik. Ezen jövendölések szerint — mondotta a német professzor — a zsidók, mint szent nép, látnák el a templomi istentiszteletet, míg a többi népek szolgálat viszonyban volnának a kiválasztott néphez és hoznák neki az ezüstöt és az aranyat. Mindezért a mózesi törvénynek nincs helye a keresztény egyházban és tisztában kell lenni annak igazi értelmével.

— Eddington: A természettudomány új útja. Szerzője a cambridgei egyetemen a csillagászat és kísérleti fizika tanára, korunk egyik legismertebb természettudósa és természettudományi írója. Napjaink legizgalmasabb tudományos problémáiba kalauzol el új könyve, amely a cornelli egyetemen tartott tizenkét előadását foglalja magában. A világ vége, a csillagok szerkezete, az atomon belüli energia, a kozmikus ködök és felhők, a táguó világegyetem csak kiszakított fejezeteimel annak a hatalmas élménynek, amelyet Eddington könyve laikusnak és szakembernek egyaránt jelent. A parányok szerkezetéről ugyanígy képet ad az olvasó, mint a kozmosz végtelen távlatáról. Eddington súlyos mondanivalóit mindvégig szellemesen, ötletesen, világosan veti papírra és mindenki, aki utatársul szegődik, felejtethetetlen élmény emlékével teszi le a művészi magyarba ültetett remekművet. A vaskos és tartalmas kötet 311 lapon, sok képpel, díszes vászonkötésben Lei 224.— minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Franklin újdonságok jegyzékét.

A sighetli elmeorvosintézetbe szállítják Niemerower főrabbi merényletét

Ionescut beszámíthatatlannak és közveszélyesnek minősítette az orvosi bizottság

Bucuresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) A Niemerower főrabbi ellen elkövetett merénylet után megírtuk, hogy a tettes beszámíthatatlan, vallási örületben szenvedő ember, akit alighanem szélsőséges elemek biztattak fel arra, hogy a főrabbi ellen merényletet kövessen el. A vizsgálat azóta is folyik

a merénylet ügyében, de csak Ionescu Aurel személyére szorítkozott. A vizsgálatot végző bizottság megállapította, hogy a merénylet idült hallucinációban és deliriumban szenved és beszámíthatatlan. A bizottság javaslatára Ionescut a sighetli elmeorvosintézetbe szállítják, mert közveszélyes.

— Egy világtörténelmi nevezetességű vendégül vége. Párizsból jelentik: A napokban bezárult Párizs egy történelmi nevezetességű vendéglője, a Bocuf a la Mode. 1792-ben nyílt meg a vendéglő, mely egy időben Párizs legdivatosabb étterme volt. Itt ismerkedett meg Napoleon első feleségével, Josephine-nel. Barras mutatta be egymásnak ebédnél. Barras éppen Danton kivégzéséről érkezett az étterembe, ahol együtt ebédelt Josephine-nel, aki fehér muszlinruhát viselt. A fiatal Bonaparte is ott tartózkodott. Barras odahívta asztalukhoz. Rövid beszélgetés után Napoleon eltávozott, Josephine csak ennyit mondott róla Barrasnak: „Furcsa alak ez a Bonaparte.”

— Husz delfin pusztulása. Szmirnából jelentik: A Földközi tenger partján, Adalia közelében, hatalmas hullámverés több mint husz delfint vetett partra. A szárazra került nagyhalak hiába próbáltak visszajutni a vízbe, valamennyi elpusztult.

— Eljegyzés. Hauer Eva, Zenta, és Rubin Jenő, Cluj, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Bányadt, levert, dolgozni képtelen egyénekkel reggel éngyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélmozgást csakhamar megélelki, az emésztéscsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.

— Adar hetedik emlékbeszéd. A cluji ortodox Chevra intézkedésére Glasner Akiba főrabbi vasárnap, március 1-én délután 5 órakor emlékbeszédet tart az ebben az évben elhunyt nagyjainkról. A templom fűtve lesz.

— Chaplin új filmjét nem mutatják be Romániában. A londoni News Chronicle római tudósítójának jelentése szerint Chaplin új filmje valószínűleg nem kerülhet színre Olaszországban. Bizalmas értesítések szerint Mussolini erősen kifogásolja a film „kommunisták irányzatát”. A filmet Romániában angol eredetben akarta bemutatni egy mozi, melyet főleg a Romániában élő külföldiek látogattak. A filmcenzura egyelőre nem engedélyezte a filmet. Csak abban az esetben volna hajlandó az előadást megengedni, ha a filmet lényegesen megkurtítanák és minden kényesebb részt kivágnának belőle.

Virrasztanak a fegyverek

— Olcsó orosz cukor Angliában. Londonból jelentik: Az itteni árupiacon orosz kristálycukrot kínálnak, mely minőség tekintetben mindenképp felveszi a versenyt a belga és csehszlovák cukorral, de jóval olcsóbb. Ugy látszik, hogy a szovjet az új cukorgyárak produktumainak egy részét a nyugati piacokon akarja értékesíteni, holott idáig az hittek, hogy a távolabbi Keleten fogja felesleges készleteit elhelyezni. A legközelebbi nemzetközi cukorkonferenciára a szovjet képviselőit is meg fogják hívni, hogy kapcsolódjanak be a termelési szabályozó új cukor-egyezménybe.

Virrasztanak a fegyverek

— Eljegyzés. Mihály Margitkát, Gherláról eljegyezte Markovits Izák, Mociuról. Minden külön értesítés helyett.

— Az általános műveltség könyve. Szécsi Ferenc: Az idegen szavak nagyszótára (Universum kiadás), valóban az általános műveltség könyvének mondható. Ismerteti a latin, görög, spanyol, francia, olasz, német, orosz, román, héber, angol, arab, perzsa stb. nyelvek közhasználatban levő szavait és mondásait, valamint a technika, művészet, politika, hitudomány, orvostudomány, filozófia, mitológia, sport, kereskedelem, irodalom, színház, sajtó, társadalom, vegyészet, üzleti élet, jassz nyelv műszavait és kifejezéseit, kezdve a bibliai időkől rohanó korunk napjainkig. Kb. 25.000 közhasználatban levő idegen szó, kifejezés és szóösszetétel magyarázataival. Vagyis univerzális lexikon, amely azonkívül tartalmazza az idegen nyelvek rövidítékeit, az autójelzéseket, az elemek vegyjeleit, az egész világ legfontosabb földrajzi adatait, sőt kalória és vitamintáblázatokat is. Nélkülözhetetlen mindenkinék, egy művelt ember könyvtárából sem hiányozhatik. 454 lapon, kötet 191.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Roosevelt elnök a zsidó vallásról. Washingtonból jelentik: Franklin D. Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke üdvözlő levelet intézett az Amerikai Mizschi konferenciájához, amelyet a napokban tartottak meg Washingtonban. Az elnök levelében kiemelt azt a nagy szerepet, amelyet a vallás játszott az emberiség általános fejlődésében. Különösen áll az a zsidó vallás, és a zsidók vallási életére. A zsidók vallási vezetői — írja Roosevelt — kezdetől fogva világjelentőségű alakok voltak és összetartották a népet a jó és a rossz időkben, a kedvező periódusokban és az üldözések napjaiban egyaránt.

Látta már Palesztinát?
Ne halassa utazását! Utazzon a
ZION LLOYD társasággal,
amely M. Jampolski igazgatása alatt utasainak minden kényelméről és kívánságáról gondoskodik és a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti az utazásokat

Palesztinába és a Közelkeletre
Rendelje meg hajójegyjét a következő alkalmi utazásokra:

PURIMRA
(március 8) a következő hajók indulnak: Har Carmel február 24, Cosciusko febr. 27, Dacia febr. 29, Polonia márc. 4.

PESZACHRA
(ápr. 7): Cosciusko márc. 25, Dacia márc. 28, Har Carmel márc. 29, Polonia április 1.

A zsidó orvosok telavivi kongresszusára
(április 27): Romania ápr. 18, Cosciusko ápr. 22, Suceava ápr. 19.

A telavivi mintavásár megnyitására
(ápr. 30): Suceava ápr. 19, Cosciusko ápr. 22, Har Zion ápr. 22, Dacia ápr. 25. Kérjen azonnal prospektust a központban: ZION LLOYD Bucuresti, Calea Victoriei 33. Telefon: 3.69.13. Az erdélyi kerületi képviselőknél:

CLUJ, Str. Berthelot 12. Dr. NEUMANN VILMOS,
Telefon 6-82. Oradea: Kirsch Tibor Str. 12. Sighet: Wieder Iorga 21. Telefon 2-52. Timisoara: Reitter Hermann Str. Davilla 34.
Erdő Str. Bonnaz 5. Satumare: Dr B. Stern

Jaffai
GYUMOLCSOK
a legnedvedusabbak

A jaffai narancsok telítve vannak pompás ízű édes lével. Palesztina napos tájain érnek meg és teljesen friss állapotban jutnak el hozzánk, mert különleges módon csomagolják és szállítják őket. Ez a kifűnő ízű gyümölcs nagyon sok olyan anyagot tartalmaz, amely a szervezetet erősíti és az egészségre jótékony hatással van. Amikor narancsot vásárol, jusson mindig eszébe a „JAFFA” név.

Kérjen mindig **Jaffai**
NARANCSOT és GRAPEFRUIT
A jaffai gyümölcsök a legnedvedusabbak
PALESTINAI TERMÉK

— Ertesítés. A cluji Rapid autóbussz-tulajdonosok Szindikátusa ezennel tudomására hozza a T. közönségnek, hogy az adminisztráció jömenetelére való tekintettel és a T. közönség érdekében, jövőben, f. év március 1-től a bérletek kizárólag csak egy havi időre adhatók ki. Cluj, 18 28 februarie 1936. Tisztelettel: a Rapid Szindikátus vezetője.

— Házasság. Kohn Dusi, Tel-Aviv és Sajovits Jenő, Tel-Aviv, március 3-án tartják esküvőjüket. Minden külön értesítés helyett.

— Gyászistentisztelet. A cluji Izraelita Hitközség és Chewra Kadisa Szent Egyetel vasárnap, f. évi március hó 1-én délután 5 órakor a Regele Ferdinand uti nagytemplomban „Zajim Adar-Emlékkünnepélyt” rendez, az elmult évben elhunytak emlékére. A tagok és hozzátartozók ezután is meghívhatók a gyászünnepélyre.

...biztos hatása a
„Bixádi víz”
...amely a gyomor, bél, ependórium és gyomoreréget fájdalom ellen a legjobban, mert használata anybón, biztosan és minálgy kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakat: Vitrumbi Rt. Cămin Regele Ferdinand.

RÁDIÓ MŰSŐR

- Szombat, február 29.
- Bucuresti, 17: Kis rádiózenekar. 18.15: A zene folytatása, 19.35: Közvetítés az operaházról. 22.45: Hírek
 - Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemek. 13.30: Szalonzene. 19.30: Hangjáték a Stúdióból: „Chabert ezredes” 21.15: Hírek. 21.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Dohnányi Ernő.
 - Droitwich. 20.45: Tengerészenekar, tenor-dalokkal. 23: Könyvi zene, szopránénekekkel.
 - London. 20: Rádiózenekar. 23.10: Táncczene. Bécs. 16.15: Mandolinzene. 22.20: Szórákzóató zene.
 - Brüsszel. 21: Szimfónikus hangverseny. Brinn. 12.35: Rádiózenekar. Prága. 19.15: Szalonnagy. Kopenhága. 21: Jazz.
 - Párizs. 17.30: Jazz szimfóniák. 21.30: Al-lami zenekar.
 - Rádió Paris. 19.30: Szimfónikus keringő lemezek. 21.45: Weber: A búvós vadász, opera, Belgrád. 12: Rádiózenekar. 18.30: Héber dalok. 22.20: Népdalok. Zágráb. 17.15: Rádiózenekar. 20.30: S'rozsi Moja énekesnő és a rádiózenekar. Milcno. 22: Orgonaverseny. Róma. 20.35: Verdi: Aida, opera.

UJ KELET Legújabb hírek

Fantasztikus vérvádat terjesztett a kamara elé Seisanu képviselő, az Universul egyik szerkesztője

Pop Valer a régalmaktól hemzsegő beszéd adatait megerősítette. „Mióta vannak a zsinagógákban nemzeti-parasztpártiak?” — kérdezte a belügyi alminiszter

Bucuresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) Két nap óta a mehedinji és hunedoari választások miatt birkózik egymással a nemzeti parasztpárt és a nemzeti kereszténypárt a kamarában. Zsidóknak nem volt részük ebben a választásban. E két meggyében szinte nem is laknak zsidók. Mégis az egész polémia szakadatlanul a zsidókérdés körül forog. A kamara ülése idejének a felét a zsidókérdés tölti ki. Vagy antiszemita támadásokról interpellálnak a nemzeti parasztpárti képviselők vagy antiszemita régalmakat és fantazmagóriákat tárnak a kamara elé a cuzista honatyák.

A kamara mai ülésén Romulus Seisanu képviselő, az Universul egyik szerkesztője olyan megdöbbentő vérvádat tállalt fel, egy román parasztnak zsidók által történt meggyilkolásáról, amelynek minden szava kohlomány kell hogy legyen, különben érhetetlen volna, hogy egy ilyen súlyos eset csak egy interpelláció formájában juthatna a közvélemény tudomására.

Még súlyosabban esik a latba, hogy Pop Valer igazságügyminiszter, akinek a zsidósággal szembeni érzelmei közismertek, a maga részéről megerősítette Seisanu interpellációjának adatait. A magunk részéről követeljük, hogy aprókékos vizsgálat induljon meg ez eset összes részleteinek kiderítésére és amennyiben az derülne ki, hogy mégis vannak bűnösök, úgy azok nyeljék el a legpéldásabb büntetést.

A kamara mai ülésén elsőnek Ghita Pop emelkedett szólásra és ünnepélyesen megcáfolta Gogának azt az állítását, hogy ő zsidó volna.

Mi történt Bacauban?

Ezután Hudita nemzeti parasztpárti képviselő elmondotta, hogy február 26-án Bacauban nemzeti parasztpárti nagygyűlés volt, amelynek alkalmából a cuzisták zavargásokat provokáltak. Cuzista csoportok költözték a nemzeti parasztpárt klubházát, leszakították a párt zászlaját és a nyílt utcán elégették. Majd a városban porlyáztak, véresre verték a zsidó járókelőket és összerombolták egy zsinagógának és egy tricolag-gyárnak belső berendezését. Hudita azt állítja, hogy a hatóságok nem léptek közbe és a nemzeti kereszténypártot támogatják a liberálisok a nemzeti parasztpárttal szemben.

Iuca csodálkozását fejezi ki Hudita kijelentései fölött, hogy a kormány a cuzistákat támogatná a nemzeti parasztpárttal szemben.

— Talán a zsinagógákban és a Tricolag gyárban is nemzeti parasztpártiak voltak. Ha pedig zsidók voltak, akkor miért ugrak a nemzeti parasztpárt a védelmükre?

Urizeanu kereszténypárti képviselő azt állítja, hogy Bacauban a nemzeti parasztpárt provokálta az eseményeket. Beismerik, hogy a cuzisták elszakították és elégették egy zászlót, erre azonban kommunis a jelvények — sarló és kalapács — voltak hímelve.

Romulus Seisanu fantasztikus interpellációja

Ezután Romulus Seisanu képviselő, az Universul egyik szerkesztője, aki a liberális párthoz tartozik, de közismert jobboldali és türelmetlenül antiszemita érzelmi, az alábbi bejelentést tette:

— A nemzeti kereszténypárt cernăuți ülésére husz paraszt indult el Beszarabiából. A parasztok zászlójukkal keresztülhaladtak a Briceva faun, amelyet Oroszországból Jekaterinograd tartományból idelelepitett zsidók laktak. A zsidók megtámadták a parasztokat, súlyosan megsebesítették őket és ez

egyiket, egy Damian nevűt, meg is ölték az összeütközések során. A paraszt holttestét azután profanálták, a falu gyerekei lábbal tapostak rajta és az öreg zsidók levizelték.

Pop Valer igazságügyi miniszter kijelenti, hogy Seisanu adatai megfelelnek a valóságnak. Igaz, hogy a zsidók megtámadták a keresztívonuló parasztokat és igaz az is, hogy az összeesküvés során meghalt román paraszt holttestét profanálták. A maga részéről példás vizsgálatot ígér és a bűnösök el fogják nyerni méltó büntetésüket.

A kamara ezután rátért a napirendre, amelynek során a közigazgatási reformjavaslat megszavazása szerepelt.

A szenátusban Gafencu nemzeti parasztpárti szenátor a Grosz-Cagero ügyben tartott interpellációt.

Ugyancsak Dessziébe utazott Asfausen trónörökös és Makonnen herceg is.

A fentiekkel ellentétben az abesszin kormány hivatalos közleményben adja tudtul, hogy a négus teljesen egészséges és a megsebesüléséről szóló hírek teljesen alaptalanok.

Róma, február 28. (Rador.) Hivatalos olasz hadszíntéri jelentés szerint ma hajnalban az olasz csapatok az eritreai fronton megkezdték az előnyomulást. A szomáliai fronton semmi jelentenivaló. Az Uadara szorosba való behatolásuk alkalmával az olasz csapatok jelentéktelen veszteségeket szenvedtek, míg az abesszinek számos halottat hagytak a harcmezőn. Az olasz osztagok Uadara elfoglalása után folytatták előnyomulásukat az észak felé vezető karavánuton. Miután az egész környéket bebarangolták és az olasz járőrök megállapították, hogy az abesszinek nem eszközöltek csapatösszevonásokat, visszatarthattak Negehellibe.

Róma, február 28. (Rador.) Ma egész Olaszországban életbelépett az a rendelkezés, amelynek értelmében a fogyasztásra szánt benzint legalább 20 százalékban alkohollal kell keverni.

A törvényszéki vádtanács elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot dr. Ungár Adolf ellen

TIMISOARA, február 28. Mint megírtuk, csütörtökön, a kettes tanácsból álló vádtanács nem tudott dönteni dr. Ungár Adolf szabadlábrahelyezése ügyében. A Delianu Radulescu tanácsot pénteken Ilia dr. törvényszék i. bíróval egészítették ki. A hármas tanács órákon keresztül tárgyalta az ügyet. Dr. Nicola Constantín nagyszabású védőbeszédet mondott és már csak Ungár dr. egészségi állapotára való hivatkozással is kérte védenie szabadlábrahelyezését. A vádtanács azonban szótöbbséggel elrendelte a vizsgálati fogságot. Ungár Adolf a döntést megfellebbezte a táblai vádtanácsához, mely a jövő hét csütörtökén tárgyalja az ügyet. Ennek döntéséig a súlyosan beteg Ungár dr. az ügyészéi fogház őrkeje marad.

Grosz ellen el kell ejteni a devizadeliktumok vádját, hogy hazaszállíthassák Jugoszlávián sem hozhatják keresztül Groszt. A legfurcsább jogi eset

Bucuresti, február 28. (Az Uj Kelet tud.) A Capitala című lap a Cagero ügyben szenzációszámba menő jelentést közöl. Guranescu belgrádi román meghatalmazott miniszter, a román kormány tudomására hozta, hogy Jugoszlávia nem járult hozzá Grosz Jenő átszállításához. Guranescu a kérdésben ma felkeresi Stojadinovics miniszterelnököt is.

Itt említjük meg, hogy Socor Emil, a Zorile főszerkesztője, a napokban vezércikket írt, amelyben megállapította, hogy a román kormány mindent elkövet, nehogy Groszt valamilyen módon átszállítsák Csehszlovákián és Jugoszlávián. Socor szerint a prágai és belgrádi követeknek éppenséggel az az utasítása, hogy Grosz hazaszállítást megakadályozzák.

Ehhez hozzá kell fűznünk ugyancsak a Capitala c. lap közlését, hogy Grosz ellen el fogják ejteni a devizadeliktumok vádját, hogy minden akadály elismuljon kiadása előtt. Ez valóban az utóbbi évek legfurcsább jogi esete lesz, Groszt a devizadeliktumok miatt tartóztatták le, ezen a kérdésen keresztül forgatták fel hetekre a román közéletet — most pedig el fogják ejteni a vádat, csak azért, hogy hazahozhassák.

Graziani tábornok új offenzívára készül a déli fronton

Rickett repülőgépen Addis Abebába utazott. Rickett Mussolinivel is tárgyal?

A négus súlyosan megbelegedett?

Aszmar, február 28. (Rador.) A déli fronton fokozódik az olasz repülők tevékenysége, ami arra enged következtetni, hogy Graziani tábornok újabb offenzívát készít elő. A támadás célja Allata, Sidamo tartomány egyik gócpontja, amely a Nagy Tavak vidékén Addis-Abebába vezető karavánutak legfontosabbja. Allata 200 kilométernyire van Addis-Abebától. Az északi fronton az olaszok jelentékenyen

megjavították a közlekedési vonalakat. A Piccolo című római lap dzsibuti jelentése szerint a négus magánorvosát Addis-Abebából sürgősen Dessziébe hívták a főhadiszállásra. Azt hiszik, hogy Hailé Szelasszié súlyosan megbelegedett, vagy megsebesült.

A Daily Express jelentése szerint Rickett, az ismert pénzkapacitás, aki tudvalevően Abessziniában megszerezte a petróleumkoncessziót, ma repülőgépen Addis-Abebába utazik. Rickett utközben kiszáll Rómában és találkozni fog Mussolinivel. A hirt egyetlen más lap, vagy sajtóügynökség sem erősítette még meg.

A Stefani szerint Dessziéből érkezett legújabb jelentés úgy szól, hogy a négus nem beteg, hanem súlyosan megsebesült. Dr. Hanner svéd orvost, Olaszország nagy ellenségét, sürgősen a négushoz hívták Dessziébe, ahová repülőgépen el is indult.

Ugyancsak Dessziébe utazott Asfausen trónörökös és Makonnen herceg is.

A fentiekkel ellentétben az abesszin kormány hivatalos közleményben adja tudtul, hogy a négus teljesen egészséges és a megsebesüléséről szóló hírek teljesen alaptalanok.

Róma, február 28. (Rador.) Hivatalos olasz hadszíntéri jelentés szerint ma hajnalban az olasz csapatok az eritreai fronton megkezdték az előnyomulást. A szomáliai fronton semmi jelentenivaló. Az Uadara szorosba való behatolásuk alkalmával az olasz csapatok jelentéktelen veszteségeket szenvedtek, míg az abesszinek számos halottat hagytak a harcmezőn. Az olasz osztagok Uadara elfoglalása után folytatták előnyomulásukat az észak felé vezető karavánuton. Miután az egész környéket bebarangolták és az olasz járőrök megállapították, hogy az abesszinek nem eszközöltek csapatösszevonásokat, visszatarthattak Negehellibe.

Róma, február 28. (Rador.) Ma egész Olaszországban életbelépett az a rendelkezés, amelynek értelmében a fogyasztásra szánt benzint legalább 20 százalékban alkohollal kell keverni.

— Gh. Cuza és husz híve inzultálni akarták Luput és híveit a bucaresti Splendid étteremben. Bucurestiből jelentik: Tegnap késő este a kamara ülésének befejezése után dr. Lupu néhány barátjával a Splendid étterembe ment vacsorázni. Később odaérkezett Gh. Cuza is több hívével. Amikor Lupuék távozni akartak, husz egyen hatolt be az étterembe és fenyegetően indultak meg Lupuék felé. A fogyasztók és a pincérek erre közbevetették magukat és megakadályozták az incidens el-fajulását, amíg a rendőrség ki nem vonult.

— Ma nevezik ki Csehszlovákia új külügyminiszterét. Prágából jelentik: Jólétesülőkörök szerint Krofta Kamill helyettes külügyminisztert ténylegesen külügyminiszternek nevezik ki holnap. Krofta 1926 óta Beneš munkatársa volt. Nem tagja a parlamentnek.

— Antiszemita diákok Bucurestiben megakadályozták a zsidó jelűeket, hogy részt vegyenek a társadalombiztosító pénztár által elrendelt tisztviselői vizsgákon. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt megkezdődtek a központi társadalombiztosító pénztár tisztviselői állásai elnyerésére elrendelt vizsgák. A kibonctani intézet aajtait, ahol a vizsgák tartják, nagyszámu egyetemi hallgató tolaszolta el, akik megakadályozták a zsidó jelűek belépését. Nagyszámu kíváncsi gyűléssze, de a kivonult csendőrek szétszórták tömeget. A vizsgáktól távoztott diákok panasszal fordultak a bizottsághoz.

CONTINENTAL
SZÁLLODA
BUDAPEST,
VII. DOHANY-UTCA 42.
AZ A HELY,
AHOL A JO KOZONSÉG
JÓL ERZI MAGAT.
LEGMODERNEBB SZÁLLODAI
KENYELEM
ELSORANGU ETTEREM,
ZENE, TANC.
SZINHÁZAK, SZORAKOZO-
HELYEK ES A KERESKEDELEM
KOZPONTJABAN.
MERSEKELT ARAK. GARAGE
A HÁZBAN.

Bevált orvosi könyvek

Dr. Vende: A nemibetegségek 86
Dr. Hohenberg: A dohányszag 99
Dr. Rapaport: Ideges gyomor- és bél-
bajok (keletk. gyógyítása) 132
Dr. Tóis: A fogamzás titka 119
stb. stb. Postán utánvétellel. Ha beküldi fran-

Lepagenál Cluj

Kérjen teljes orvosi jegyzéket!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R-
nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop
Telefonszám: 8-61.

CENZURA

A vihart feltartóztatni nem lehet, mindent elsodor, ami ellenáll

A világhírű „Gastro D” ledönti a határokat, futótüzként terjed az egész 5 világrészben. Azok a hatalmas eredmények, amit ezzel a gyógyszerrel elérték gyomor-, bél-, vese-, epe- és májbajoknál, a legjobb bizonyítékai annak, hogy emberek, akik 10–15 éve szenvedtek, ma már teljesen munkaképes emberek lettek és naponként százával küldik hálás köszönőleveleiket. Kapható gyógyszerárakban.

Postán megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.